In carnes. &c. Quas amauerũt: d q̃bus naſcitur fetor vermiũ. Caro et ſanguis vermes creat. q: delectatõ carnalis cui ſal cõtinentie non reſiſtit. pẽnã eternã generat luxurioſis. vñ. Vermis eorũ ñ morietˀ. ⁊ ignis ñ extinguetur.

Et factum eſt. Adepta victoria d hoſtibus ſuis. quiſq̨ electus ab omĩ labe purgatus ꝑperat in ſupernã dei ciuitatẽ. vbi vera viſio pacis. vbi reddit vota ſua cõditori.

Erat autem. Gloria martiruꝫ ⁊ cõfeſſorũ quã colit eccĩa vita et moribus glorioſa. Vñ. Cõſtituite diem ſolennẽ ĩ frequẽtatõibus. i. frequenter vſq̨ ad cornu. i. gratiaꝫ cõicatõnis corpis et ſanguinis domini. nec antea liceat recedere a vinis.

ſ iuſſioni. ſ ſuperbia pcccatorum.
eſt qui reſiſtat voci tuę. Montes a
ſ iniquis cõſilijs. ſ ne poſſint iplere qđ cepant. † ſ ſubditis. aque multe. populi multi.
fundamẽtis mouebũtur cuꝫ † aquis
ſ duricia qua ſe inſupabileꝫ putabat ſ aduentũ in iudicio.
petrę ſicut cera liqueſcent añ faciẽ
ſ cultores dei. hec eſt generatõ q̃. do. ſ ſicut negligẽtes murmurantur.
tuaꝫ. Qui aũt timẽt te: magni erũt
ſ vel p oĩbus. ſ perpetuũ ſ generatõni praue et peruerſe. de quo. venient hec omnia ſuper ge. i.
apud te per omĩa. Ve genti inſurgenti ſup genus meum. Dominus
ſ cui nemo reſiſtit ſ iniquitatem.
enim omnipotẽs vindicabit in eis
ſ qñ dabit vnicuiq̨ ſcđm opera ſua.
ſ in virga.
in die iudicij viſitabit illos. Dabit
exterius interius ſ q̃ nõ extinguẽtur. q̃ ñ morientur
enim ignem et vermes in carnes
eoꝝ: vt vrantur et ſentiant vſq̨ in
poſt mortẽ holofernis. fugam hoſtis et cetera ſupradicta.
ſempiternũ. Et factũ eſt pˀ hęc oĩs
populus poſt victoriam venit in
ſupernam
hieruſalẽ adorare dñm. et mox vt
ab omni labe peccati: ſeipſos quos nouerunt domĩo
purificati ſunt. obtulerũt oẽs olocauſta ⁊ vota ⁊ reꝓmiſſiones ſuas
eccleſia. obtulit dño q̃ ſunt vaſa in honorem.
Porro iudith vniuerſa vaſa belli
anĩas fraude diaboli deceptas que illi erepte ĩ vſum vertuntur eccĩe
ca holofernis quę dedit illi populˀ
ſ fraudes quas anathematizat mater eccleſia
⁊ canopeum quod ipſa ſuſtulerat
et dannat. ſ poſuit
obtulit in anathema obliuionis.
ſ hic ſpe in futuro ipſa re.
Erat aũt populus iocũdus ſcđm
ſ ſicut decet ſanctos.
ſ † cogitationis. locutõis. opationis. vel fidei
faciẽ ſanctoꝝ. † ⁊ ꝑ tres mẽſes gau
ſpei. et ca. quibus gaudent ſancti in incolatu huius mũdi.
dium huiˀ victorię celebratum eſt
ſ pacto
cũ iudith. Poſt dies aũt illos vnˀ
iudicio. ſ percipite regnũ qđ vobis pa. ẽ ab origine mundi.
quiſq̨ rediſt in ſua. et iudith mag
ſ celeſti hieruſalem.
ſ † fulgebunt iuſti ſicut ſol i. re.
na facta eſt i bethulia ⁊ † ꝑclarior
ſ vñ. lxx. ſũt regine. et octoginta cõcubine vna columba mea.
erat vniuerſę terrę iſrl'. Erat etiaꝫ
ſ † hoc q̃ deſpõdi vos vni viro. v. c. exibere xpo
virtuti † caſtitatis adiũcta: ita vt nõ
ſ corruptõem voluptatis et caſtitatis.
cognoſceret virum oĩbus diebus
ſ mũdus ei crucifixˀ et obliuioni traditˀ
vitę ſuę: ex quo defunctus eſt manaſſes vir eius. † Erat aũt diebˀ feſtis ꝓcedens cum magna gloria.
ſ † paſſionis. reſurrectõis. aſcenſionis.
ſ ſub eſtu tribulatõis. ſ mũdo ſ prioris erroris
ſ quo relicto ſtatĩ emerſerũt moleſtie tribulationis.
Manſit aũt in domo viri ſui ãnos
ſ vñ centenariˀ numerus a leua tranſit in dexteraꝫ.
ſ † legi moyſi q̃ eſt in. v. libris contenta.
centũ † q̃nq̨: ⁊ dimiſit abram ſuã
ſ corpaliter cõdicõe humani generis
ſ † ſepulti eni ſumˀ cũ illo ꝑ baptiſmũ in mortẽ
liberaꝫ: ⁊ defuncta ẽ ac † ſepulta cũ
ſ mũdo mortua in baptiſmo vbi cõmorimur xpo vt reſurgamˀ cum xpo.
ſ † ſepelierunt ſtephanum viri timorati et fecerunt planctũ magnuꝫ ſup eum.
viro ſuo in bethulia † luxitq̨ illam
oĩs populus diebus ſepteꝫ. In oĩ
ſ † vñ quis ſepãbit nos a caritate chriſti.
aũt ſpacio vitę eiˀ † nõ fuit qui per
ſ temporalem
turbaret iſrael. ⁊ poſt mortem eius
ſ in eternũ qñ oĩo aufugiet dolor. et gemitus et cum xpo regnabimus in eternũ.
ãnis multis. Dies aũt victorię huius feſtiuitatis † ab hebręis in numero ſanctoꝝ dieꝝ accipitur: ⁊ co
ſ † tranſitoribus quorũ vnus dicebat. pegrinˀ ſum ſicut omnes pr̄es mei:
ſ cõfeſſoribˀ xpi ſ quo ꝑ baptiſmũ iĩmici poteſtatem euaſerunt.
litur a iudęis ex illo tempore vſq̨
ſ duꝫ durat preſens ſeculum.
in p̄ſentem diem.

Explicit liber Judith.

Incipit ꝓlogus in libꝝ Heſter

Librũ heſter varijs tranſlatoribus cõſtat eſſe vitiatũ. queꝫ ego de arciuis hebręoꝝ reuelans verbũ e verbo expreſſiˀ tranſtuli. Quem libꝝ editõ vulgata laciniosis hinc inde verboꝝ finibˀ trahit addens ea q̃ ex tpe dici poterãt. et audiri. ſic ſolitũ eſt ſcolaribˀ diſciplinis ſũpto themate excogitare. q̃bus verbis vti potuit q̃ iniuriaꝫ paſſˀ eſt: vl' ille q̃ iniuriã fecit. Vos aũt o paula ⁊ euſtochiũ qm̃ ⁊ bibliothecas hebręoꝝ ſtuduiſtis intrare. ⁊ interpretũ certamia cõꝓbaſtis tenentes heſter hebraycũ libꝝ per ſingula verba nr̃am tranſlationeꝫ aſpicite: vt poſſitis agnoſcere me. nihil etiaꝫ augmẽtaſſe addẽdo ſed fideli teſtimonio ſimpliciter ſic in hebręo habet. hyſtoriã hebraycaꝫ latię lingue tradidiſſe. Nec affectamˀ laudes hominũ. nec vituperatõnes expaueſcimus: deo eni placere curãtes. minas hominuꝫ penitus nõ timemˀ: qm̃ deus diſſipat oſſa eoꝝ qui hominibus placere deſiderant. ⁊ ſcđm aplm qui eiuſmõi ſunt. ſerui chriſti eſſe non poſſunt. Rurſum in libro heſter alphabetũ ex minio vſq̨ ad theta litteram fecimus diuerſis in locis. volentes ſcꝫ ſeptuaginta interp̄tuꝫ ordineꝫ per hoc inſinuare ſtudioſo lectori

Centumquinq̨. Pro eterna beatitudine cẽtenarius numerus a leua tranſit ĩ dexteram.

Abram. Abram. Carnaliũ cõuerſatõeꝫ quę ſp timori obnoxia ẽ ĩ libtatẽ gratie. ⁊ ad ſecuritateꝫ charitatis docẽdo ⁊ exhortando perducit. vt nõ timore ſ; amore ſeruiat.

Luxit. &c. Electi dei ꝑ omne tẽpus: qđ ſeptem diebus euoluit ꝓpter peregrinatõneꝫ p̄ñtis eccĩę ĩ dolore et gemitu ñ affliguntur ex deſperatõne: ſed future vitę recordatõne. iuxta illud. Fleuimus dũ recorda. ſyon.

In diebus aſ. Rab. Liber heſter quem hebrei inter agyographa numerāt: xp̄i et eccleſię cōtinet ſacramenta. Heſter enim ī typo eccleſię populuz liberat de periculo. et interfecto aman qui ī. terpretatur iniquitas. partes cōuiuij ꝛ diem celebrem cōuertit ī poſteros.

Hyſtoriam heſter tempore aſſueri fuiſſe nō dubitamus. ſed q̄s fuerit aſſuerus ignoramus. Joſephus tamē memorat eum fuiſſe cyruz Xerſis filiū q̄ poſt dariū patrē perſide rexit imperium. Huc cyrum dixit artarxerſem apud grecos vocari. q̄ longimanus cognoiatus regnauit quadraginta annis. ſ3 nō videt heſter eo tempore fuiſſe. forte eñ Eſdras ñ pteriſſet eam. q̄ de hiſ q̄(captiuis ī hieruſalē redeuntibus d babilone)geſta ſūt texit hiſtoriā. Euſebius vero in cronicis ſuis arbitrat̄ hūc eē artarxerſem q̄ cognominatur mēnō darij ꝛ pharaſtidis filium. hic ab hebreis aſſuerus. a. lxx. interp̄tibus artarxerſis vocatur: qui regnauit poſt darium patruum cognomento nothum annis. xl.

Suſa ci. Suſa metropolis eſt perſide quam aiunt hyſtorici mennonis fratrem cōſtituiſſe. ꝛ a ſuſi fluuio nomē accepiſſe. Ibi ē regia domus cyri lapide cādido ꝛ vario columnis aureis et lacunaribus gemmiſq3 diſtincta. celi continens ſimulacrum. ſtellis micantibus inſignitum ꝛ icredibilia multa. Ibi

Nos enim iuxta morē hebraycuz ordinem pſequi etiā in ſeptuaginta editione maluimus.

Explicit prologus.

Incipit liber Heſter.

IN dieb⁹ aſſueri qui regnauit ab india vſq3 ęthiopiā ſup centū
ſ q̄ pue erant.
viginti ſeptez puincias quādo ſedit in ſolio regni ſui: ſuſa ciuitas regni eius exordium fuit.
† ſ aſſuerus. ſ. qui xp̄m oſtendit nomine et dignitate. interpretatur enim atrium meum vel hoſtium: xp̄us aūt dicit. ego ſum hoſtiū oui. ꝛc.
Tercio igit̄ anno iperij ſui †fecerat grande cōuiuiū cunctis pncipib⁹.
ſ apoſtolis. vnde. pueri nunquid pulmentarium habetis. Et alibi. q2 pueri cōicauerunt carni et ſanguinet ipſe cōicauit eiſdez ſ quos neq3 mors neq3 vita ſeparabit a charitate chriſti.
ꝛ pueris ſuis fortiſſimis perſaruz
ſ prelatis eccleſiarum.
ꝛ medoꝝ inclitis ꝛ pfectis prouin
ſ corā ſe in beneplacito ſuo. ſ ſcie et ſapientie que ducunt ad regnum beatitudinis.
ciarum corā ſe: vt oſtenderet diuicias glorię regni ſui. ac magnitudi
ſ oſtenſionem.
dinem atq3 iactātiam potentię ſuę
ſ propter eternā vitam. q2 centenarius pfectus eſt numerus. et a leua tranſit in dexterā
multo tpe: centum videlic3 ꝛ octoginta diebus. Cumq3 implerent̄ dieſ
ſ per apoſtolos. vnde. ecce conuertimur ad gentes. ſ et am gentes
cōuiuij. inuitauit oēm populū qui
ſ que ē ciuitas gentium. et per ſinodochen gens ſignificatur.
iuētus ē in ſuſis a maximo vſq3 ad
ſ toto tempore huius vite que ſeptem diebus agitur.
minimū. ꝛ iuſſit ſeptē diebus cōui
ſ preſenti eccīa in qua nos fide et operibus ad introeundū paradiſum preparamus ī qua verbi dei dapibus electi ſatiantur ſ orti eter
uium ppparari in veſtibulo horti ꝛ
ne iocunditatis vbi conſite arbores fructifere. id eſt ſancti meritis preclari ſ chriſti enim regis noſtri dono ibi ſancti fruuntur regno ppetuo. ſ opibus.
nemoriſ. quod regio cultu ꝛ manu conſitū erat Et pendebāt ex omni
ſ ſpūalis ornatus. ſ celeſtis cōuerſatōnis
parte tentoria aerei coloris et car-
ſ ſabie. carbaſinus color auro ſimilatur.
baſini ac hyacinthini: ſuſtentata
ſ celeſtis cōtēplatoīs.
funibus byſſinis atq3 purpureis qui eburneis circulis inſerti erant et colūnis marmoreis fulciebant̄.
ſ vn̄ ī can. lectulus noſter floridus.
ſ. i. quies cōtemplatōnis: in qua quieſcunt ſancti ſ pro ſapia. ſ p eloquētia:
Lectuli quoq3 aurei ꝛ argētei ſup
ſ humilitatē prelatoꝝ qua minoribus preparant lectum ſ virore fidei. ſ candoꝛ caſtitatis.
pauimentum ſmaragdino ꝛ pario ſtratum lapide depoſiti erāt: quod
ſ aſtitit regina a dex. t. ī v. deau.
ſ virtutū ſ picturā fecit deus nō homo.
mira varietate pictura decorabat.
ſ ſpūales cōuiue.
Bibebant autē qui inuitati erant.
ſ euangelicis verbis ſpūali ſapīa conditis
ſ legis et apoſtolorum et prophetarum.
aureis poculis. ꝛ alijs atq3 alijs va
. i. ſpūales delicie quibus ſaginantur anime
ſ verbi dei celeſtis grē
ſis cibi inferebantur. Uinū quoq3
ſ ñ paruitate noſtra. ſ diuidens ſingulis prout vult.
vt magnificencia regia dignū erat
ſ abundanter tribuit et ñ improperat.
abundās ꝛ pcipuū ponebat̄. Nec erat qui nolentes cogeret ad bibēdū. ſed ſicut rex ſtatuerat pponēs
ſ ſcripturarū ſ doctores. ſ maioribus eccie. q̄ dant ī tpe tritici mēſuram:
menſis ſinglos de principib⁹ ſuis vt ſumeret vnuſq̄ſq3 quod vellet.
ſ plebs iudaica que regnare videbatur cuz ī cultu vnius dei preminebat ceteris gentibus. ſ refectoꝝ legis.
Uaſthi quoq3 regina fecit cōuiui-
ſanctarū aiarū.
um feminarum in palatio vbi rex aſſuerus manere cōſueuerat. Ita
ſ nobis ſ3m opi
q3 die ſeptimo cum rex eſſet hilari
nionē. ſ copioſam ſancti ſpūs gratiā quaz apoſtol potati ſunt: ſ in apoſtolis.
or: ꝛ poſt nimiā potōez incaluiſſet
ſ ſpūs ſancti muſto de quo d̄r: tu aūt ſeruaſti bonuz vinum v. a.
mero: pcepit mauman et bazatha ꝛ arbona ꝛ bagatha ꝛ abgatha et

neceſſe eſt vt ſi aliq̄rū bona xp̄m ſignificāt eorū quoq3 mala ipſi ſc3 chriſto cōueniant. Moyſes eñ in multiſ xp̄m ſignificauit. ſed nō in hoc q̄ aquas cōtradictōis dubitauit. Sed nec aaron in factura vituli. Nec ſalomon in ſorde libidiniſ. Sic aſſuerus in iſto iudicio vel in liberali cōuiuio xp̄m ſignificat ſicut yſaias in cyro rege pſarum xp̄m ſignificat. d̄ quo poſtea ſubiungit. Accinxi te ꝛ nō cognouiſti me ꝛc. Si eñ reges iniqui ī malefactis dyabolū ſignificant. cur ñ reges iuſti in benefactis xp̄m demonſtrāt. Nabuchodonoſor iuſſit poplos audita ſimphoniaruz ꝛ muſicoꝝ voce pſtratos ſtatuā adorare. et dyabol⁹ ſeculari voluptate genus humanū inflectita mentis rectitudine ad ſequēdā auariciā q̄ ē ſiſacroꝝ huic.

Dies cōui. Paganuz vel primitiuorum fideliū q̄ primi refecti ſunt. ſ3m illd̄. Nō ſum miſſus ni. ad o. q̄ p. do. iſrl̄.

In ſacramēto dnī cę reſurrectōis noui t. ꝛ de circūciſionis: ꝛ octo ſunt beatitudines: ad q̄s iſtō ꝯuiuiū pducit: qd̄ fit tm̄ dieb⁹. mali āt ꝯuinabūtur ī noctibus.

Et pendebant Biſſus mortificatōnē carniſ ſignificat. Purpura ſanguinē martirij. Columnę marmoreę: firmitatē doctoꝝ. Bene ergo d̄r q̄ tētoria diuerſi coloris biſſinis ꝛ purpureis funibus p circlos eburneos ī colūniſ marmoreiſ ſuſpēdbāt̄. q2 decor eccāe ī ſapīe meditatōe ꝛ ī virtutū aſcēſiōe: p carnis mortificatōz ꝛ caſtitatē cū martirij dignitate ī doctorib⁹ d3 effulgere. ꝛ ipoꝝ vbo ꝛ exēplo ad alioꝝ noticiā pueire. vt q̄ hiſ iſtructi ꝛ ꝯfortati aulā paradiſi mereāt̄ itroire.

Et columnis. Id ē doctorib⁹. d̄ q̄b⁹ d̄r: Ego cōfirmaui colūnas ei⁹. Et alibi. Colūnas fec̄ argēteas reclinatoriū aureū.

Super pa. Smaragd⁹ a nimia viriditate ſui ſic vōtur. pariū gen⁹ marmoris candidiſſimū. Per virorē eñ fidi ꝛ cādorē caſtitatis ꝯſtruit̄ fūdamētū huīlitatis. Hūi ei pau. ſ. q. i. ē r. c. ꝛ q̄ ſe huīliat ex. ꝛ alibi. Diſcite a me ꝛc.

Uinum. Scd̄3 illd̄. Caritas dei diffuſa ē ī cor. n. ꝛc. Alij datur ſ3mo ſcīe alij ſapīę. alij fides. alij grā ſanitatū.

Nolentes. Nēo cogit̄ ſpūale donū accipe. filios vult de⁹ nō ſeruos. volūtatē vult nō neceſſitatē. ſ3m illd̄. Qui pōt cape ca. Itē ſi vis ad vitā igredi ſerua mādata. Et ſi vis pfect⁹ eē. vade ꝛ ven. om.

Unuſquiſq3. Scd̄m velocitatē ꝛ capacitatem et vtilitatē ſinguloꝝ. Sic eñ tēpāda ē pdicatō: vt ī omnib⁹ vtilis fiat. nulli

Aſſuerus cōuiuiū maximū diuitijs ꝛ et copioſū delicijs celebrauit. Virtus nāq3 ſacri eloquij ſic aliquando tranſacta narrat vt ventura exprimat: ſic factorem approbat: vt ei in miniſterio contradicat. ſic geſta damnat: vt h̄ myſtice gerenda ſuadeat.

Tercio igitur ꝛc. Tempore ſc3 iſtius ſeculi incarnatōnis ſuę ſacramētū patefecit. et ſpūales epulas predicatōnis: ꝛ corporis et ſanguinis ſui abundantiſſime miniſtrauit. Primum tempus ante legē. Secunduz ſub lege. Terciū ſub gratia

Grande cō. Simile eſt regnū celorū ho. r. q̄ fecit nup. fi. ſu. Et alibi. Hō quidā f. c. m. ꝛ vo. m.

Huius cōuiuij hiſtoria pompā diuitiarū et luxū regis oſtendit. ſed xp̄i ſpūales delicias quas vnicuiq3 diſpenſat allegorice ſigficat. Xp̄s eñ ē ille ditiſſimus rex qui vxoris ſuę. i. eccīę precibus exoratus. in deos. i. cōfeſſores ſuos de manu inimicoꝝ liberat. atq3 ipſos iuſte codemnat. Neq3 eñ

noceat. ⁊ iter oium vi
tia quaſi gladius an-
ceps trãſeat. ſic ꝑ ſup-
biã reſcindenſ auferat
vt ñ augeat timidita-
tem. Sic ocioſis ⁊ tor
pẽtibus ſollicitudinẽ
operis imponens. vt ĩ
quietis et curioſis non
augeat ĩportunã actõ
nẽ. ⁊ ſic ꝺ ceteris

Ut oſtenderet.
Ubi venit pleitu-
do tpis miſit de⁹ filiũ
ſuũ ⁊c. Tũc eñ dei fili
us incarnat⁹ legis my
ſteria q̃b⁹ añ fidẽles pa
uerat: abundantioꝝ ḡ
tia maĩfeſtauit.

In palacio.
Hieruſalem vbi tem
pluũ ⁊ ſancta ſanctoꝝ:
vel in ſancte ſcripture
meditatõe: ĩ qua diui
nitas potẽtie ſue tribu
it noticiam.

Que renuit. Nõ
ſolũ legatos deſpiciẽs
ſed et regis imperium
Uñ in euãgelio. ſeni
oꝛ eñ filiuſ a pr̃e roga
tus ad cõuiuiũ noluit
introire. ⁊ q̃ ad cenam
vocati alijs rebus oc
cupati noluerũt veni
re iuxta indignatõnẽ
patriſfaĩlias reiecti ſũt
⁊ alij loco illoꝝ ꝯſtitu
ti.

Reſponditq̃
Hic nouiſſimus ĩ ordi
ne ſeptem ſapientium
numeratus ſententiã
ꝓmulgat. ⁊ paulũ apo
ſtolũ ſignificat qui di
cit. Ego ſum minimuſ
apſtoꝝ qui ñ ſum di-
gnus vocari apoſtol⁹.
et ꝯdicentib⁹ iudeis et
zelo repletiſ ait: Quia
vos ĩdignoſ iudicaſtiſ
vite eterne ecce ꝯuer.
ad gentes

predicatoribus repletis ſeptiformi ſpũ qui ſe ca
ſtrauerunt propter regnũ celoꝛum
zarath ⁊ charchas ſeptem eunu-
verbum dei
chis qui in cõſpectu eius miniſtra
iudaicã plebẽ
bãt: vt ĩtroducerẽt reginam vaſthi
ad cõuiuiu ſpuale.
coꝛam rege. poſito ſuꝑ caput eius
honoꝛe religionis.
dyademate: vt oſtenderet cunctis
natõibus. regibus nobilioꝛibus.
populis ⁊ principib⁹ eius pulcritu
ꝑrogatiua patrũ. ſcĩa legis et prophetarũ
dinẽ. Erat eniꝫ pulcra valde. Que
rẽnuit. ⁊ ad regiſ ĩperiũ q̃ꝺ ꝑ eunu
chos mandauerat. venire cõtẽpſit
ſaluator noſt. r. de quo ꝺr. Cõcupiſcet rex decorem tuum.
Uñ iratus ⁊ nimio furoꝛe ſuccẽſuſ
doctores ſpũ ſep. ĩformi ꝑcellẽtes
interrogauit ſapiẽtes q̃ ex moꝛe re
recta fide et operatõe
gio ei ſẽꝑ aderant. ⁊ illoꝝ faciebat
cuncta cõſilio. ſcientiũ leges ac iu-
prophetarum.
ra maioꝝ: erant aũt primi ⁊ ꝓximi
charſena. et zethar. et admatha. et
tharſis. ⁊ mares. ⁊ marſana. ⁊ ma
predicatoꝛes gentiũ
mucha. ſeptẽ duces ꝑſaruꝫ atꝫ me
volũtatem.
doꝛum. qui vedebant faciem regiſ
ĩ regno eccĩe vel celeſti.
⁊ primi poſt euꝫ reſidere ſoliti erãt
cui ſententie vaſthi regina ſubiace
ret que aſſueri regiſ imperiũ quod
per eunuchos mãdauerat. facere
noluiſſet. Reſponditq̃ mamucha
audiente rege atq̃ principib⁹: Nõ
quaſi publica res agitur.
ſolũ regem leſit regina vaſthi: ſed
ſubditos. predicatoꝛes.
⁊ oẽs populos ⁊ principes q̃ ſunt
eccleſijs.
in cunctis ꝓuincijs regis aſſueri.
Egredieẽ eniꝫ ſermo regine ad oẽſ
mulieres vt cõtemnãt viros ſuos
⁊ dicant. Rex aſſuerus iuſſit vt re-
gina vaſthi intraret ad eum. et illa
noluit: atq̃ hoc exemplo oẽs prin
cipũ cõiuges ꝑſarum atq̃ medoꝝ
paruipendẽt imperia maritoꝛum.
Unde regis iuſta eſt indignatio.
Si tibi placet egrediatur edictum
a facie tua. ⁊ ſcribãtur iuxta legẽ ꝑ
ſaꝝ atꝫ medoꝝ quã ꝑteriri illicitũ
ſinagoga q̃ cõtẽpſit.
eſt: vt neq̃q̃ vltra vaſthi egrediat̃
quaſi ſpõſa in cubili quo regnabat cũ rege.
eccĩa ꝺ gẽtib⁹
ad regem: ſed regnũ illius altera q̃
fide et deuotõe. de qua ꝺr. aſtitit regina a dex. t.
In oẽꝫ terrã c. ſ. e.
melioꝛ ẽ illa accipiat. Et hoc in oẽ
eccleſiarum:
quod latiſſimũ eſt ꝓuinciarũ tuaꝝ
ſubdite plebes:
diuulgeẽ imperiũ: ⁊ cũcte vxoꝛes
apoſtoloꝝ ſucceſſoꝛum prelatis
tam maioꝝ q̃ꝫ minoꝝ deferant ma
ſcꝫ obedientie
ritis ſuis honoꝛem. Placuit con-
coapoſtolis:
ſilium eius regi ⁊ ꝑncipib⁹: fecitq̃
pauli. ꝑ predicatoꝛes.
iuxta cõſilium mamucha. et miſit
admonitões. coꝛreptões.
epl̃as ad vniuerſas ꝓuĩcias regni
ſui. vt q̃q̃ gens audire ⁊ legere po
loquebantur varijs l. a. m. ꝺ.
terat diuerſis linguiſ ⁊ litteris. eſſe
viros principes ac maioꝛes in do
mibus ſuis. et hoc per cũctos po
pulos diuulgari.

C. II.

His itaqꝫ geſtiſ
poſtq̃ regis aſſueri indig
natio deferbuerat: recoꝛdatus eſt
cõtemnẽs regẽ repudiatõnem
vaſthi que feciſſet vl' q̃ paſſa eſſet:
cõſolantes regem.
dixerũtq̃ pueri regiſ ac miniſtri ei⁹
nouelle anime.
a coꝛruptõe diaboli
Querantur regi puelle virgines ac
apoſtoli. de quib⁹ dicitur: ecce e. m. v. diligenter:
ſpecioſe. ⁊ mittãtur q̃ cõſiderent ꝑ
virtutibus et opibus
vniuerſas ꝓuĩcias puellas ſpeci
verbo et exemplo:
oſas ⁊ virgines: et adducant eas
Nõ po. ci abſ. ſ. m. p.
in qua regnabat aſſuerus
ad ciuitatẽ ſuſan: ⁊ tradãt eaſ ĩ do
mũ feĩarũ ſub manu agei eunuchi
qui eſt ꝑpoſitus ⁊ cuſtos mulierũ
ſpõſarũ regis magni: a deo. victũ et cultũ animarum.
regiarum: ⁊ accipiant mundũ mu
liebꝛeꝫ ⁊ cetera ad vſus neceſſaria
qꝛ multi vocati. p. e.
Et q̃cunq̃ inter oẽs oculis regis
vna nõ multe, multitudinis c. e. c. v.
placuerit: ipſa regnet pro vaſthi.
Placuit ſermo regi: ⁊ ita vt ſugge
ſerat iuſſit fieri. Erat vir iudeus in
ſuſis ciuitate: vocabulo mardo-
cheus filius yair filij ſemei filij ciſ
ꝑſecutoꝛ eccĩe factuſ
de ſtirpe gemini: qui tranſlat⁹ fue

His itaqꝫ g. Re
pudiata iudea diuer-
ſi ex diuerſis partibuſ
mundi ad ſocietatẽ re
gie dignitatis ꝑ predi
catoꝛes verbĩ dei ad
miniſtrantes adducũẽ
et ſub manu egei qui
ĩterꝑtatur feſtiuus. et
cuſtos ẽ regiarũ mulie
rũ tradũtur. i. ꝯmittũ
tur paſtoꝛib⁹ q̃b⁹ fide
liũ aĩaꝝ cuſtodia datẽ
vt eis verbo et exẽplo
miſtrẽt quidq̃d ad cul
tũ pietatis neceſſariuꝫ
vident. Quicũq̃ au
tẽ fide recta ⁊ ꝯſcĩa pu
ra regi altiſſimo placu
erit: ad ipſum ĩgredieẽ
repudiata vaſthi.

Qui fuit n. Heſter dicitur abſconſa. ediſſa. miſericordiā cōſecrata. hec ē gētiū ecclia q̄ i abſcondito cordis nutriēs caſtitatē fidei ꝛ miſericordiā. gratiaꝫ corā oculis dn̄i inenit repudiata ſynagoga q̄ in olēe vocabat abſq; miſericordia. Hāc nutrit mardocheꝰ ſpiritualis ꝛ adoptat i filiā q̄ eſt doctor gentiū in fide ꝛ veritate. ꝛ eſt de ſtirpe gemini. hic eſt de ſtirpe beniamin.

Heſter q. Hāc nabuchodonoſor ſpiritualis ꝛ rex ꝯfuſiōis a naturali lege ꝛ cultu vniꝰ dei in cōfuſioneꝫ ydolatrię trāſtulit. ſed pietas diuina ad viā veritatis p̄ p̄dicatoreſ reuocauit.

Et ſeptem p. Id ē fideles aīas ſpū ſancti grā regeneratas atq; dedicatas q̄ eius ſequuntur veſtigia. fide doctrina ꝛ operatione bona. de q̄bꝰ dr̄. Adoleſcentulę di. te ni.

Que noluit. Quia petōꝝ labe ꝛ ſordibus ydolatrię p baptiſmū mūdata opprobrium priſtinę iniquitatis nō ſuſtinuit vltra.

ſ ſpiritali.
rat de hieruſalem eo tempore quo
ſ preparatos captiuitati ſpūali. iechonias enim preparatio dn̄i interpretatur. ſ dyabolus
iechoniam regē iuda nabuchodo
ſ cōfuſionis.
noſor rex babilonis tranſtulerat q̄
ſ magiſter ſ eccleſie. ſ xp̄i qui dicit nūciabo nomen tuum f. m.
fuit nutriciuſ filię fratris ſui ediſſe
ſ abſconſa
neſciat enim ſiniſtra tua quid faciat dextera tua.
quę altero nomīe vocabat heſter:
ſ errorē ꝛ ſupſtitōem gentiū. ſ pulcra
ꝛ vtrūq; parētem amiſerat. pulcra
es ꝛ decora f. hic.
nimis ꝛ decora facie. Mortuiſq;
patre eius ac matre. mardocheus
ſ per verbum euāgelij ad ſalutē generauit eternam. vnde. filioli mei quos iterū parturio.
ſibi eam adoptauit in filiā. Cumq;
p̄crebruiſſet regis imperiū. ꝛ iuxta
mandatuꝫ illius multę pulcrę vir
ſ castis
gines adducerentur ſuſan. ꝛ ageo
parentibus.
traderētur eunucho: heſter quoq;
inter cęteras puellas ei tradita eſt
vt ſeruaret in numero fęminarum
Quę placuit ei ꝛ inuenit gratiā in
cōſpectu eiꝰ. Et p̄cepit eunucho vt
ſ ſanam doctrinā ſcripturarū ſcientiam ꝛ vitam
acceleraret munduꝫ muliebrem. ꝛ
eternam ꝛ honeſtam.
traderet ei partes ſuas. ꝛ ſeptē pu
ellas ſpecioſiſſimas d̄ domo regiſ
ſ ſponſam. ſ adoleſcentulas.
ſ donis virtutum.
ꝛ tam ipaꝫ q̄ pediſſequas eius or
ſ verbo ꝛ exēplo ſ eccleſia de gentibꝰ
naret atq; excoleret. Quę noluit i
dicare ei populū ꝛ patriam ſuam.
ſ doctores qui dicunt obliuiſcere po. t. ꝛc.
Mardocheus eniꝫ p̄ceperat ei vt
† ſ ſolicite exquirendo fidē ꝛ operatōem cōmiſſe plebis.
de hac re oīo reticeret. †Qui deam
† ſ aſſidue. vnde apoſtolus. ſolicitudo oīm eccleſiarum. ꝛ quis infirmatur ꝛ ego nō infirmor.
ǂ ſ ante regulam recte fidei
bulabat †quotidie ǂante veſtibulū
ſ celeſtis hieruſalem ſ ante.
domus in qua electe virgines ſer
uabātur: curā agens ſalutiſ heſter
ꝛ ſcirę volens q̄d ei accideret. Cuꝫ
aūt veniſſet tēpus ſingularū p or
ſ tanq; ſponſe ſ celeſtē.
dinem puellarū vt intrarēt ad regē
expletiſ oībus quę ad cultū mulie
brem p̄tinēbāt. mēſis duodecimꝰ
vertebatur ita dūtaxat vt ſex men
ſ noīe fidei ꝛ pinguedinę dilectōis.
ſibus oleo vngerentur myrtino. et
ſ bonorū operū.
alijs ſex q̄buſdā pigmētiſ ꝛ aroma

ſ virtutū. ſ in baptiſmū.
tibus vterentur. Ingrediētesq; ad
regē: quidq̄d poſtulaſſent ad orna
ſ a doctoribus prius.
tum p̄tinens accipiebant. ꝛ vt eis
ſ trinitatis fidei
placuerat cōpoſitę: de triclinijs fę
minarū ad regiſ cubiculū trāſiebāt
ſ q: poſt occaſum viciorū exurgit fulgor virtutum
Et quę itrauerat veſpe ęgrediebat
mane: atq; exinde i ſecūdas ędes
deducebātur q̄ ſub manu ſaſagazi
eunuchi erāt. qui cōcubinis regis
p̄ſidebat nec habebat poteſtatē ad
regeꝫ vltra redeundi niſi voluiſſet
rex ꝛ eā venire iuſſiſſet ex noīe Euo
luto aūt tempore per ordinē. inſta
ſ ſexta etas vbi venit plenitudo tpis.
ſ eccleſia de gentibus
bat dies quo heſter filia abiail fra
ſ doctorū ꝛ precipue pauli. ſ vt ſupra
tris mardochei. quam ſibi adopta
ſ per baptiſmū
uerat in filiam deberet intrare ad
ſ q: plus credidit doctoribus q̄ ſibi. q̄ vtilia ſunt melius nouit medicus q̄ īfirmꝰ
regem. Quę nō quęſiuit muliebrē
cultū. ſed q̄cunq; voluit ageus eu
nuchus cuſtos virginuꝫ: hęc ei ad
ſ circūdata varietate virtutū
ornatum dedit. Erat eni formoſa
valde. ꝛ incredibili pulcritudine:
omniū oculis gratioſa. ꝛ amabiliſ
videbatur. Ducta eſt itaq; ad cubi
culum regis aſſueri menſe decimo
ſ benignitatis anno
qui vocatur thebeth. ſeptimo āno
ſeptiformi gratia ſpūſſancti repleto.
ſ eccleſiā. ſ xp̄s
regni eiꝰ. ꝛ adamauit eaꝫ rex plus
ſ nationes ſ virtutū.
q̄ oēs mulieres: habuitq; gratiā
ſ remiſſionem peccatorū
ꝛ miſericordiā coram eo ſup oēs
ſ cōſortē ſibi regni fecit
mulieres. ꝛ poſuit dyadema regni
ſ in mente. ſ aſtitit regina a dextris tuis
in capite eius: fecitq; eam regnare
† ſ ſynagoge q̄ regē ſpernēdo ꝛ crucifigēdo regni dignitatem amiſit
in loco †vaſthi. Et iuſſit cōuiuiū p̄
ſ cōuiuium. ſpūale gaudiū in toto orbe vbi epule ſpūales vbi myſteria corp̄is ꝛ ſanguīs domini
parari permagnificū cūctiſ princi
pibus ꝛ ſeruis ſuis: pro cōiunctōe
† ſ eccleſie. ǂ ſ veñte ad me oēs qui laboratis ꝛc.
ꝛ nuptijs †heſter. ǂEt dedit requiē
ſ depoſito onere peccatorū ſ ſpūalia
ſ dedit dona hoībus
vniuerſis p̄uincijs: ac dona largi
tus ē iuxta magnificentiā principa
lēm. Cumq; ꝛ ſecūdo q̄rerētur vir
† ſ doctores qui cōuocāt gentes ad itroitū fidei ꝛ ſacramentum baptiſmi.
gines. ꝛ ꝯgregarent. † mardocheꝰ

Ingredientes Quęcūq; aīa certat ad thalamū xp̄i ꝓpera re: condignū a ſuis doctoribus accipit ornamentū. ꝛ quo magis ſe deuotā ad agnitōeꝫ fidei ꝛ exercitiū opis p̄pat eo āplius a doctoribꝰ īſtruit. vt d̄ ꝯpetētiū numero ſancte trinitatis integrā fidē et ꝯfeſſionē ad p̄ceptōeꝫ baptiſmi. ꝛ vnctōnem criſmatiſ vt cęleſti ſponſo veraciter iungatur accedat.

Atq; exinde. Qui ſe ab ecclia p viciorum ſordes ſepauerit: merito ī ſecūdas ędeſ retrudit vbi cōcubinę regiſ morant. q: ſanę fidei caſus deſcenſū honoriſ meretur. nec hēt vltra ptātē ad regē redire niſi ſuperna gratia viſitatus ī priſtinę ſtatum dignitatis reſtituatur

Euoluto. Id ē. tranſactis quinq; ętatibus mūdi: q̄bꝰ patꝝ ꝓpago p̄ceſſerat: inſtabat ſexta ętas veniente redēptore: ī qua gentiū multitudo p euangeliū vocāda erat.

Thebeth. Apud hebręos: adimos apd̄ grecos ianuarius eſt. apud latinos ī q̄ dn̄s īcarnatus viij. die circūciſus. a magis adoratus. ꝛ miſticis muneribꝰ ē honoratus. in q̄ etiā a iohāne baptizatus eſſe p̄dicatur.

Cūqꝫ et ſecundo Nō ſufficit chriſto primitiaꝫ ſibi ſociare eccleſiaꝫ. ſꝫ p p̄dicatores de gentibꝰ multitudinē acquiſiuit copioſā Vn̄. alias oues ha. q̄ nō ſūt ex h. o. ꝛ il. o. m. ad.

manebat ad ianuam regis: necdū
ſ q: ſancta eccia nihil agit per arrogātiā. vñ oīs gloria filie re. abin. et alibi gloria mea teſtimonium cōſcie mee.
ꝓdiderat heſter patriā ꝛ populum
ſuū. iuxta mandatū eius. Quicqd
enim ille precipiebat obſeruabat
heſter. et ita cuncta faciebat vt eo
† ſ quo eā primis eccie rudimentis īſtruebat.
tempore ſolita erat † quo eā ꝑuulā
nutriebat. Eo igit̄ tempe quo mar
docheus ad regis ianuā morabat̄
irati ſunt bagathan ꝛ thares duo
ſ ſcribe et philoſophi clauē ſcīe hūtes nec intus euntes. nec alios intrare permittētes
ſ euirati ſine robore animi.
eunuchi regis. qui ianitores erāt.
ſ quaſi principes doctrine
et in ꝑmo palatij limine reſidebāt.
ſ collegerūt principes et pha. con. ſ xp̄m
voluerūtq; inſurgere in regē ꝛ occi
ſ ordinem predicatorum.
dere eum. Qd mardocheum non
ſ fidelibus.
latuit. Statimq; nunciauit regine
heſter ꝛ illa regi: ex nomie mardo
chei q̄ ad ſe rem ꝯtulerat. Queſitū
eſt et inuentū ꝛ appenſus eſt vter
q; eorum in patibulo. Et iuſſit rex vt
in libro memoriali ſcriberetur: vt
pro vita ſua aliquid repenſaret ei.
Mandatumq; eſt hyſtorijs. ꝛ an
nalibus traditū coram rege.

C. III.

Poſt hec rex aſ
ſ xp̄us. ſ tēpaliter. ſ iudeus iterpretat̄
ſuerus exaltauit aman
filium amadathi qui erat de ſtirpe
agag: ꝛ poſuit ſoliū eius ſuper oēs
principes quos habebat. Cunctiq;
ſerui regis qui in forib9 palacij ver
ſabantur flectebant genua. ꝛ ado
rabant aman. Sic eni preceperat eis
ſ predicatores euangelij
imperator. Solus mardoche9 nō
ſ dn̄m deū tuū ado. et il. ſo. ſer.
flectebat genu. nec adorabat eum.
ſ adulatores
Cui dixerunt pueri regis qui ad fo
res palatij reſidebant. Cur preter
ceteros non obſeruas mandatum
regis? Cumq; hoc crebrius diceret
et ille nollet audire: nunciauerunt
aman ſcire cupientes vtrū ꝑſeue
raret in ſententia. Dixerat enim eis
ſe eſſe iudeum. Quod cū audiſſet

aman ꝛ experimēto ꝓbaſſet q mar
docheus nō ſibi flecteret genu nec
ſe adoraret. iratus eſt valde. et pro
ſ i. habuit. ſ in vno tantū: ſ ſ; ī oēs iudeos
nihilo duxit in vnū mardocheū
mittere manus ſuas. audierat eni
q eſſet gētis iudee: magiſq; voluit
ſ omnē plebem catholicam.
omnem iudeorum qui erāt in regno
aſſueri perdere nationem. Menſe
ſ vltimo tpe qñ erit ꝑſecutō qualis ñ fuit.
primo cuius vocabulū eſt nyſan
āno duodecimo regni aſſueri. miſ
ſa eſt ſors in vrnam que hebrayce
ſ ꝑſecutoribus fideliū.
dicitur phur coram aman quo die
ſ cōfeſſorū fidei
et quo menſe gens iudeorū debe
ret interfici. ꝛ exiuit menſis duode
cimus qui vocatur adar. Dixitq;
ſ iudaicus populus. ſ chriſtianus.
aman regi aſſuero. Eſt populus ꝑ
ſ in oēm ter. ex. ſo. e. ſ vñ petrus electis aduenis dū. pōti galatie. capa. aſi. et bithi.
omnes prouincias regni tui diſp
† ſ nouo teſtō. vñ. mādatū no. d. vo. vt d. ī. ſ. e. di. v.
ſus. et a ſe mutuo ſeparatus. † nouis
vtens legibus ꝛ cerimonijs. inſuꝑ
ſ legē veterē
ſ opinione iudeorū. q̄ cōtemnit legē q̄ occidit. ſequitur ſpm̄ q̄ viuificat.
ꝛ regis ſcita contēnens. Et optime
ſ quē nihil latet.
noſti q non expediat regno tuo vt
ſ cōtra te ſ peccādi
inſoleſcat per licentiā. Si tibi pla
ſ id ē ꝑfectā obſeruātiā legaliū obſeruatōnū
cet decerne vt pereat. et decem mil
ſ iuſto pōdere ſ ſcribis et phariſeis.
lia talentorum appendam archarijs
ſ Id ē theſauri ſapie et ſcie dei.
ſ opīone iudeorū.
gaze tue. Tulit ergo rex annulum
ſ ptāte et opatōne ſ permiſit
quo vtebatur de manu ſua. et de
dit eum aman filio amadathi de ꝓ
ſ verorū cōfeſſorū
genie agag hoſti iudeorū. dixitq;
ſ ſacrificiū et oblatōnē voluiſti &c. et ñ accipiā ꝺ domo t. ui. n; de: g. t. h.
ad eum. Argentum quod tu polli
ceris tuū ſit. de populo age quod
ſ ſicut diabolo dictū ē: omia q̄ h; in manu tua ſunt.
tibi placet. Vocatiq; ſunt ſcribe re
gis menſe primo nyſan terciadeci
ma die eiuſdē menſis. ꝛ ſcriptū eſt
vt iuſſerat aman ad oēs ſatrapas
regis. ꝛ iudices ꝓuinciarū diuer
ſarumq; gentiū: vt queq; gens legere
poterat ꝛ audire pro varietate lin
guarum ex nomie regis aſſueri. et

Duo eu. Pn̄ti duobus eunuchis ſalmatici ꝛ heretici notari q̄ fraudis et malicie venenū corde geſtātes ꝯtra veritatē cōſiliant̄: vt eam credētibus auferāt. ꝛ xp̄m .i. fidē xp̄i in ip̄is fidelibus interficiant. ſed eorū iniquitatem ſancti doctores maifeſtant. vt inocentes ſaluentur. ꝛ illi iuſta vltōne puniantur.

Hiſtoriis et an. Duobus teſtamentis in quibus ſcriptū eſt q̄ iniſtis ꝑmia q̄ iiuſtis ꝺbeantur ſupplicia. vñ ibunt hi in ſuppliciū eternū. iuſti aūt in v. i. et. Et in ezechiele. Iuſticia iuſti ſuper eū. ꝛ ipietas impij erit ſuꝑ eū

Aman fi. a. Potētes ſeculi: q̄ bñficijs diuina ptāte collatis abutētes quos ꝯſortes hñt nature dedignantur habere cōſortes grātie. ꝛ honorē ꝛ reuerentiā quā ſoli deo ꝺbuerūt i ſeſe trāſferre cōtēdunt. Eos autem qui ꝯſentire nolūt: odijs ꝛ cruciatibus perſequūtur. ſed iuſto dei iudicio i īſidijs ſuis capiūtur iniq̄. Vñ dr̄. Iuſt9 de anguſtia liberatur. ꝛ traditur ipius ꝓ eo. Pōt ꝑ aman quē ioſephus de ſtirpe amalech eē cōmemorat iudeorū populus figurari qui ꝓphetas occiderunt. et dn̄m ꝓphetarum et apłos eius generis nobilitatem ꝓpter icredulitatē ꝛ duriciā cor

dis perdētes. q̄ ꝑ yſaiam principes ſodomorū ꝛ populus gomorre dicitur. Vñ eze. Pr̄ tuus amorreus ꝛ mat tua cethea.

Miſſa eſt ſors. Qui ad ſortē dn̄i pertinēt occidūtur: quos ſignificat ille hircus q̄ ꝭm ſortē dn̄i i lege occidebatur.

Tulit er. Sicut aman epłas dirigens regis ſignaclo eas munire conatur: vt facilius votū expleatur. ſic iudei libros diuine legis i q̄bus ē ſignaculū ſummi regis. i. grā ſpiritusſancti ad cōꝓbandā hereſim ſuam aſſumūt i teſtimoniū. reꝓbātes ſocietatē gētiū ꝛ xp̄i euāgeliū q̄ſi diuinis ꝓceptis ꝯtrium.

litterę ſignatę ipſius annulo miſſę
ſunt p curſores regis ad vniuerſas
ſicut paulus accepit epiſtolas a pricipibus iudeo
rum·vt quoſcūq; inueniret ui ac.m.u.p.ie.
puincias·vt occiderēt atq; delerēt
oēs iudęos a puero vſq; ad ſenez
paruulos ⁊ mulieres vno die·hoc
eſt terciodecio menſis duodecimi
qui vocatur adar·et bona eo⁊ diri
perent·Sūma aūt epiſtolarū hęc
fuit:vt oēs puincię ſcirent ⁊ para
rent ſe ad p̄dictam diem. Feſtina-
bant curſores q̄ miſſi erant regis
imperiū explere. Statiq; in ſuſis
ſvn̄·plorabitis
et flebitis vos·mūdus aūt gau·
pependit edictū:rege ⁊ aman cele
brante cōuiuiū·⁊ cunctis iudęis
ui in vrbe erant flentibus.

C. IIII.

ſid ē·necē iudeo⁊;
Quę cum audiſ
ſ miſtri eccleſie· ſ diſcrete per
ſcrutanſ opera ſua·ne in aliquo diſpli
ceat deo·
ſet mardocheus·ſcidit ve
ſ·ſ·lacrimoſa compūctōne cordis ieiunijs et ele
moſinis.
ſtimenta ſua.⁊ indutus eſt ſacco:
ſ ſ recordatōnē hūane fragilitatis·vn̄·cinis
es et in ci·re. ſ menti ſ latitudi
ne cōis eccie que dicit:ī tribulatōe dilataſti mihi·
ſpargens cinerē capiti et in platęa
ſ valida ītētōe cordis·
medię ciuitatis voce magna cla-
ſ cōpunctōnē·
mabat oſtendens amaritudinem
ſ aīa eius ī amaritudine ē
animi ſui. ⁊ hoc eiulatu vſq; ad fo
ſ ad cōſpectū diuie maieſtatis·
res palatij gradienſ. Non enī erat
licitum indutū ſacco aulam regis
ſ eccleſijs
intrare. In oībus quoq; puincijs
ſ fideliū cōuētibus
oppidiſ ac locis ad quę crudele re
ſ lex·
gis dogma puenerat·planctus in-
gens erat apud iudęos:ieiunium
vlulat⁹ ⁊ fletus:ſacco ⁊ cinere mul
tis pro ſtrato vtentibuſ. Ingreſſę
aūt ſunt puellę heſter ⁊ eunuchi:
nunciaueruntq; ei.Q̄ď audiēs con
ſ nuptialem.
ſternata eſt·et veſtē miſit vt ablato
ſ palliū laudis p ſpū meroris. ſ rachel plorans
filios ſuos no.cō·q̄ n̄ ſunt
ſacco indueret eam. Quā accipere
noluit: Accitoq; athach eunucho
quez rex miniſtrum ei dederat p̄ce
pit vt iret ad mardocheuz et diſce-
ret ab eo cur hoc facerz. Egreſſ⁹q;
atach iuit ad madochęū·⁊ inuenit
ſ fortē ī aduerſis ſ ī latitudine ſ eccie.
eum ſtantē in platęa ciuitatis ante
oſtiū palatij. Qui indicauit ei oīa
quę acciderāt·quō aman pmiſiſſz
vt in theſauros regis pro iudęo⁊ū
nece inferret argentum·exemplar
quoq; edicti qď pendebat in ſuſis
ſ eccie:
dedit ei vt reginę oſtēderz·⁊ mone
ſ introduxit me rex ſ regu
ret eam vt intraret ad regē·⁊ deprę
caretur eam p populo ſuo. Regreſ
ſus athach nunciauit heſter oīa
quę mardocheus dixerat. Quę re
ſpōdit ei:⁊ iuſſit vt diceret mardo-
ſ q̄ ſeruiunt ei ī timore et exultabūt cū tremore.
cheo. Omnes ſerui regis.⁊ cunctę
quę ſub ditione eius ſunt norunt
ſ ſingule eccie ſ q̄ fortio⁊ vn̄ audacio⁊· ſ debilio⁊
vn̄ ſubmiſſio⁊·
puincię· q; ſiue vir ſiue mulier nō
ſ an̄ tēpus· ſ celeſte ſ n̄ hn̄s veſtem
nuptialem·
vocatus·interi⁹ atriuz regis intra
uerit:abſq; vlla cunctatōne ſtatim
ſ ſpūaliter ſ ſignū miſe
ratis potētie.
interficiatur· niſi forte rex auream
virgam ad eum tetēderit pro ſigno
clementię·atq; ita poſſit viuere. E
go igitur quomō ad regem intrare
ſ etate huius vite·
potero:quę triginta iaz diebus nō
ſum vocata ad eum? Quod cū au
diſſet mardocheus:rurſum māda
ſ nē q̄ras q̄ tua ſunt·ſz q̄ ihū xp̄i
uit heſter dicens: Ne putes q; ani
ſ iteriori
mam tātum liberes·quia in domo
ſ ſummi
regis es p̄ cunctis iudęis Si eniz
ſ n̄ itercedas pro nobis·
nunc ſilueris·per aliam occaſionē
ſ q: filio⁊ū cu
rā n̄ habes.
liberabuntur iudęi·⁊ tu ⁊ domus

Oīa q̄cūq; voluit fecit
ī cęlo ⁊ ī oīb⁹ abyſſis.
Eu⁹ iuſto iudicio agi
tur: vt fideles ī man⁹
pſecuto⁊ū tradātur·l
ad purgatōnem vl' ad
correptōnē·vel ad me
rito⁊ū augmētatōnez
Sic iob ſathanę tradi
tur.paulus ab angelo
ſathanę colaphizatur

Vſq; ad f. Sic
mr̄ eccię itercessione
reginę·ď qua dr̄. Aſti
tit r·a d.t.⁊c.q̄ partis
pegrinat' ī mōo·⁊ pti
regnat·cū domīo a re
ge oīm ſęculo⁊ū deſide
rat exaudiri.
Non enim.
Nullus cū corruptōe
pſentis vitę poteſt
aulā celeſtem ītrare·ſz
ante obitū ſuuz d; q̄ſ
q; corpis caſtigatōne
et cōpūctōe cordis re
gni pulſare ītroitum:
ut poſt letabundus ſu
pernū ītret palacium.
Si quis q̄rat quo
mō rex iuſtiſſimus tor
mēta īferat īnocentib⁹
ſciat ſz non eē ex voto
malicię·ſz ex ſummi cō
ſilij nutu pcedere. Sa
pientia em̄ vincit ma
liciam. attingit a fine
vſq; ad f·d·⁊ di·o·s·

Rurſum. Orant ꝓ ſe inuicez mardocheꝰ ⁊ heſter. i. mgr̄i ⁊ diſcipuli. ſicut paulus pro diſcipulis orat. ⁊ ꝓ ſe orari obſecrat. vt in actibus apoſtolorū ab eccleſia fiebat oratio ſine intermiſſione ꝓ petro.

ᵹ nō obliuiſcere po. t. et do. p. t ᵹ pauci vel nulli.
patris tui peribitis. Et quis nouit
ᵹ q. ideo rex te reginā fecit vt nobis in ꝑſecutōne auxiliareris.
vtꝝ idcirco ad regnum veneris vt
in tali tempore parareris? Rurſū
qꝫ heſter hec mardocheo vba mā
dauit: Vade ⁊ cōgrega omnes iu-
deos quos in ſuſis reppereris ⁊ ora
ᵹ ieiunium cōmendat.
ᵹ panem deſiderij
te pro me. Non comedatis et non
ᵹ vinum voluptatis ᵹ in fide ſancte trinitatis contra ꝓſpera et aduerſa ᵹ quibus fuit filius hominis in corde terre.
bibatis tribus diebus ⁊ noctibus
ᵹ eccleſia. ᵹ animabus fidelium humilibus abiectis in oculis ſuis.
⁊ ego cuz ancillulis meis ſimiliter
ᵹ per continentiā munita.
ieiunabo. ⁊ tūc ingrediar ad regez
ᵹ non digna.
ꝯtra legē faciens non vocata: tra
ᵹ animaz meā ponam in manibus meis.
denſqꝫ me morti et ꝑiculo. Fuit itaqꝫ mardocheus et fecit omnia que
heſter preceperat.

C. V.

ᵹ tpe gratie vel poſt incarnatōnē poſt paſſiōz et reſurrectōnē
Die autem ter
ᵹ baptiſmo ᵹ eccia ᵹ fide ſpe et charitate et alijs virtutibus quibꝰ induta regi dignius ſociet.
cio induta eſt heſter rega-
ᵹ fortiter
libus veſtimētis ⁊ ſtetit i atrio do
mus regie quod erat interius con
ᵹ opatōnē preſentis vite que ſpectat ad ſolium ſuperni regis qui pijs precibus annuit
tra baſilicam regis. At ille ſedebat
ſuper ſolium ſuuz in conſiſtorio pa
ᵹ vt fideles videat. et ſingulorūz opera ꝯiudicet
latij contra oſtium domus. Cunqꝫ
ᵹ nō titubantē in aduerſis.
vidiſſet heſter reginam ſtantē pla-
ᵹ qui oīa ſcrutatur ᵹ mōſtrauit.
cuit oculis eius et extendit contra
eam virgam auream quaz tenebat
ᵹ oī deuotōe iplēſ
manu. Que accedens oſculata eſt
ſummitatem virge eius: dixitqꝫ ad
eam rex. Quid vis heſter regina?
ᵹ quaſi. petite et accipietis. querite et inuenietis. pulſate et aperiet vobis.
Que ē petitio tua? Etiā ſi dimidiā
ꝑtez regni petieris dabitur tibi. At
illa reſpondit. Si regi placet obſe

Virgā au. Regiminis potentiā vl̄ paſſionis crucē ꝑ quā acquiſiuit poteſtatem. de qua dicitur. Data ē mihi oīs ptās i celo et i t. Et alibi. Propter qꝺ exal. il. d. ⁊ de. il. n. qꝺ ē ſup oīe nomen.

ᵹ nō tantum amicos ſed inimicos inuitat.
ᵹ diligite inimicos veſ. et benefacite his qui oderunt vos
cro vt venias ad me hodie ⁊ aman
ᵹ ꝑdicatōis largitatem vbi panis qui cōfortat. et vinū qꝺ letificat cor hoīs.
tecum ad conuiuiuz quod paraui
ᵹ fidei deuotōnem qua delectatur deus
Statimqꝫ rex: vocate inquit cito
aman vt heſter obediat voluntati.
Venerūt itaqꝫ rex et aman ad con
uiuiuz quod eis regina parauerat
ᵹ cōuiuij quo reficit deus.
Dixitqꝫ ei rex poſtqꝫ vinuz biberat
abundanter. Quid petis vt detur
tibi: ⁊ pro qua re poſtulas? Etiam
ſi dimidiaz partē regni mei petieris
impetrabis. Cui reſpondit heſter.
Petitō mea ⁊ preces ſunt iſte. Si
inueni in cōſpectu regis gratiam.
et ſi regi placet vt det mihi qꝺ po-
ſtulo ⁊ meam impleat petitōez: ve
niat rex ⁊ aman ad cōuiuiuz quod
in futuro.
paraui eis. et cras aperiaz regi vo
luntatem meaz. Egreſſus eſt itaqꝫ
ᵹ neſciens quid pareret ventura dies.
illo die aman letus ⁊ alacer. Cūqꝫ
vidiſſet mardocheuz ſedentem anī
fores palatij. ⁊ non ſolū non aſſur
rexiſſe ſibi. ſed nec motuz quidem
de loco ſeſſionis ſue. indignatus ē
valde. ⁊ diſſimulata ira reuerſꝰ in
domuz ſuam. cōuocauit ad ſe ami
cos ſuos et zares vxorem ſuam. et
expoſuit illis magnitudinem diui-
tiarum ſuaruz filiorumqꝫ turbaz ⁊
quanta eum gloria ſuper oēs prin-
cipes ⁊ ſeruos ſuos rex eleuaſſet.
Et poſt hec ait: Regina quoqꝫ he-
ſter nullum aliū vocauit ad conui
uiū cum rege ꝑter me: apud quaz
etiaz cras cum rege pranſurꝰ ſum
Et cum hec omnia habeā nihil me
habere puto qꝺdiu videro mardo
cheum iudeū ſedentem ante fores

Vocate. Cōcordat volūtas regine inuitantis ⁊ regis iubentis. ſed ve illi q̄ idignꝰ accedit. q̄ licet inuitatꝰ venit. ſuis tn̄ obſtantibus meritis: leticiā cōuiuij nō habebit. Intrabit ergo rex ⁊ videbit diſcūbētes. ⁊ non veſtitum veſte nuptiali proijciet in tenebras exteriores. vn̄. In iſidiis ſuis capientur iniq̄.

Si ueni g. Dilatio petēdi nō deputatur ſegniciei ſ; patiētie. Nō eīn i preſenti ſ; i futuro bonis ⁊ malis retribuet merces. Cras eīn ꝓ futuro ponitur. Unde. nolite ſolliciti eē de craſtino. ⁊ iacob in geneſi ait. Apparebit mihi cras iuſticia mea. Et ꝺ agno dicit. Non remanebit ex eo quicqꝫ vſqꝫ mane. Cū aūt iudiciū venerit reuelabitur q̄li veſte q̄ſqꝫ ad cōuiuiū intrauerit.

Zares. v. e. Id ē familiaritas peccandi Vel ad litterā vxores regū ⁊ principum i pſecutōe fideliū ꝯſenſerit.

Noctē il. In ſe mobilis pmanens curſus temporū ⁊ act⁹ omnium cōtēplatur. ⁊ nulla eū latꝫ cogitatio cui oīa preſentia. Unde apls. Nō ē in illo ē et fuit: ſꝫ ē in illo ſemp ē.

Uentum eſt. Geſta mardochei memorantur corā rege. qꝛ bōa opa ſanctorū doctorū nunq; obliuioni tradentur. ſꝫ in mēoria eterna erit iuſtus.

regias. Reſponderuntq; ei zares
ſatellites miniſtri ſcelerum ꝛc.
vxor eius ⁊ ceteri amici. Jube pa
rari excelſam trabem habentem al
titudinis quinquaginta cubitos.
et dic mane regi vt appēdatur ſup
eam mardocheus. ſic ibis cū rege
letus ad conuiuium. Placuitq; ei
conſiliū. ⁊ iuſſit excelſam pparari
crucem.

C. VI.

non dormitabit neq; dor. qui cuſ.

Noctem illaz duxit rex inſomnez: iuſ
ſitq; ſibi afferri hyſtorias ⁊ analeſ
priorum tempoꝝ. Que cum illo p
ſente legerētur: ventum eſt ad illū
locum vbi ſcriptū erat quomodo
nunciaſſet mardocheus inſidias
bagatham ⁊ thares eunuchorum
regem aſſuerū iugulare cupientiū
Quod cum audiſſet rex ait: Quid
p hac fide honoris ac premij mar
docheus conſecutus eſt? Dixerūt
qui quotidie ſeruiūt. qui cupiunt diſſolui et eē cum chriſto.
ei ſerui illi⁹ ac miniſtri. Nihil oīo
mercedis accepit. Statimq; rex quis
eſt inquit in atrio? Aman quippe
interi⁹ atriū do⁹ regie intrauerat.
vt ſuggereret regi. et iuberet mardo
cheum affigi patibulo qd ei fuerat
preparatum. Reſpōderunt pueri.
Aman ſtat in atrio. Dixitq; rex. in
grediatur. Cumq; eſſet ingreſſ⁹. ait
illi: Quid debet fieri viro quez rex
honorare deſiderat? Cogitās autē
in corde ſuo aman. et reputans q
nullum aliū rex niſi ſe vellet hono
rare reſpondit: Homo quē rex ho
norare cupit debet indui veſtibus
regijs. ⁊ imponi ſup equum qui de
ſella regis ē. ⁊ accipere regiū dya
dema ſuper caput ſuum. ⁊ primus
de regijs principibus ac tyrānis te
neat equum eius. ⁊ per plateā ciui
tatis incedēs clamet. ⁊ dicat: Sic
honorabitur quemcūq; rex volue
rit honorare. Dixitq; ei rex. Feſtina
et ſūpta ſtola ⁊ equo fac vt locutus
es mardocheo iudeo qui ſedet añ
fores palatij. Caue ne quicq; de his
que locutus es ptermittas. Tulit
itaq; aman ſtolam et equum. indu
tumq; mardocheū in platea ciuita
tis. ⁊ impoſitum equo pcedebat at
q; clamabat. Hoc honore dign⁹
eſt quēcūq; rex voluerit honorare
Reuerſuſq; eſt mardocheus ad ia
nuaz palatij. ⁊ aman feſtinauit ire
in domum ſuam lugens. et operto
capite: narrauitq; zares vxori ſue
⁊ amicis omnia que euenilſent ſibi
ſepe enim ſeculares conuerſi veritatem itelligunt et confitentur.
Cui reſponderunt ſapientes quos
habebat in conſilio et vxor eius.
verorum.
Si de ſemine iudeorum eſt mar
docheus ante quez cadere cepiſti
in quo deus pugnat.
non poteris ei reſiſtere: ſed cades
in conſpectu eius. Adhuc illis lo
quentibus venerūt eunuchi regis
et cito eū ad conuiuiū quod regia
parauerat. pergere compulerunt.

Feſtina. Magiſtri eccie oīm virtutū cultu ⁊ decore ſapie illuſtrati honorāt dyademate regie dignitatis tanq; mēbra ſummi regis. Aſcendūt ſuper equū regiū. i. ſuper pplum fideliū ī quorū cordibus reſidꝫ rex angelorū. Unō abacuc ppha. Aſcēdes ſuper equos tuos. ⁊ equitatus tuus ſanitas. His amā ſpālis hoſtis ppli dei lꝫ etiā inuit⁹ prebꝫ obſequiū. cuꝫ pſecutores eccie cogēt eidē eccleſie reddere teſtimoniū. nō valētes occultare quod manifeſtū ē

Tulit itaq; ꝛc. Hec mutatō dextere excelſi. q ſibi videbat glorioſior infra alios apparet viltor ⁊ iferior. Scdm illd. Depoſuit potētes de ſe. ⁊ ex. h. Sil'r yſaias ait. Conuertetur libanus ī chermel. ⁊ chermel ī ſaltuꝫ reputabitur. Sic ſynagoge ppſſa ē ſuperbia. eccie humilitas exaltata. Sic pſecutores fidei ad nihilū ſunt redacti. Cōfeſſores xpi in toto orbe exaltati. Caput ī caudam ⁊ cauda ī caput verſa eſt: qꝛ oīs q ſe exal. humi.

C. VII.

INtrauit itaqꝫ rex ⁊ aman vt biberent cum regina. Dixitqꝫ ei rex etiam secunda die postqꝫ vino incaluerat. Que ē petitio tua hester vt detur tibi. ⁊ quid vis fieri? Etiam si dimidiam partem regni mei petieris impetrabis. Ad quem illa rn̄dit: Si inueni gratiā in oculis tuis o rex. ⁊ si placet: dona mihi aiā meā ꝓ qua rogo. ⁊ populū meū pro quo obsecro. Traditi ei sumus ego ⁊ populus meus vt ꝯteramur. iugulemur ⁊ ꝑeamus. Atqꝫ vtinā in seruos ⁊ famlās vēderemur. ⁊ eēt tollerabile malum. ⁊ gemēs tacerē: nūc aūt hostis noster est cuius crudelitas redūdat in regē. Respōdensqꝫ rex assuerus ait: Quis ē iste ⁊ cuiꝰ potentie. vt hec audeat facere? Dixitqꝫ hester: hostis ⁊ inimicus noster pessimus iste ē aman. Qd ille audiens illico obstupuit: vultū regis ac regie ferre nō sustinēs. Rex aūt iratꝰ surrexit. ⁊ de loco ꝯuiuij ītrauit ī ortū arboribus ꝯsitū. Amā quoqꝫ surrexit vt rogaret hester reginā pro aīa sua: itellexit eni a rege sibi paratū malū. Qui cū reuersus esset de orto nemoribus cōsito. ⁊ intrasset cōuiuij locū repperit aman sup lectum corruisse in quo iacebat hester: ⁊ ait. Etiā reginam vult opprimere me p̄nte in domo mea. Necdū verbū d ore regis exierat. ⁊ sta

confusio ⁊ pudor. scd̄m illud. Induantur cōfusione ⁊ reuereātur qui vo. m. mi.

tim operuērūt faciē eius. Dixitqꝫ arbona vnus de eunuchis q̄ stabāt

qui fodit foueā incidit in eā. q̄ voluit lapidē reuertetur ad eum

in misterio regis. En lignū qd parauerat mardocheo q̄ locutus ē pro rege: stat ī domo aman: habēs alti

quīquagesimo die post imolatōez

tudinis quinqꝫginta cubitos. Cui

agni data est lex ī monte syna

dixit rex: Appēdite eū ī eo. Suspē

conuertetur dolor eiꝰ in caput eius ⁊c.

sus est itaqꝫ aman in patibulo qd parauerat mardocheo. ⁊ regis ira quieuit.

C. VIII.

DE illo dedit

rex verus — ecclesie

rex assuerus hester regine domū aman aduersarij iudeorū. ⁊ mardocheus ingressus est ante faciem regis: Confessa est enim ei hester

pater spūalis

qꝫ eēt patruus suꝰ. Tulitqꝫ rex an

signaculū fidei quod recipere noluerunt. — iudeis ⁊ persecutoribus fidei.

nulū quē ab aman recipi iusserat.

sicut dictū est de iudeis ita potest generaliter de omnibus persecutoribus ecclesie accipi.

ecclesia.

⁊ tradidit mardocheo. Hester aūt

predicatores — custodiendam.

ꝯstituit mardocheū sup domū suā. Nec his cōtenta ꝓcidit ad pedes regis: fleuitqꝫ ⁊ locuta ad eum orauit vt maliciā aman agagite. ⁊ machiatōes eiꝰ pessimas q̄s excogitauerat cōtra iudeos iuberet irritas fieri. At ille ex more sceptꝝ aureū

pietatis sue impendit clementiam

pretēdit manu. quo signū clemētie mōstrabatur. Illaqꝫ cōsurgens stetit ante eum ⁊ ait: Si placꝫ regi. ⁊ si iueni gratiam in oculis eius. ⁊ deprecatō mea nō ei videtur eē cō

euāgelicis documētis

traria: obsecro vt nouis epistolis

omnes secte veterum errorum — antiqui hostis

veteres aman littere insidiatoris ⁊ hostis iudeorum. quibus eos in cunctis regis prouintijs perire p̄cepat corrigātur. Quō ei potero sustinere necē et iterfectōez ppl̄i mei? Respōditqꝫ rex assuerus hester regine ⁊ mardocheo iudeo. Domū aman concessi hester ⁊ ipsum iussi affigi cruci: qꝛ ausus est manū mittere in iudeos. Scribite ergo iudeis sicut vobis placꝫ ex regis no

¶ Intrauit ⁊c. Secūda die cōuiuij iuitatus aman venit. Sed vbi hester petitiōez suam aperuit: dānatꝰ ad penā secessit. In euangelio eni prādium ⁊ cena memorātur. Prādiū p̄ns tēpus ecclesie designat. cena autem eternū ⁊ vltimū cōuiuiū. Unde malis sepatis ip̄petuū letātur boni. Amā nāqꝫ quia veste dignā cōuiuio non habuit extra ꝓici meruit

¶ Intrauit in ortum. Rege in ortum ꝑperāte. i. secū electos ad delicias padisi īuitante: reginā ꝓ salute sua deprecari cōtēdit. sed tempus oportunū non habuit. Sero eni querūtur salutis remedia cū mortis imminēt pericula. Unde salo. Tunc inuocabūt ⁊ nō exaudiā eos. mane cōsurgēt ⁊ nō inuenient.

¶ Et sta. oper. Deprecatio aman oppressio dicitur. qꝛ in die iudicij iniquoꝝ oratio irritatio est. vnde. Cum iudicatur exeat condēnatus. ⁊. o. e. fi. in. pec. Tūc oppressio qua bōīles opprimebāt ipsis īꝑperabitur.

¶ Arbona. Doctores legis significat qui scelera ⁊ dolos iudeorū predixerunt. Unde moyses. Noui qꝫ post mortē meā inique agetis ⁊ declīabitis d via quā ostēdi vobis. Et in euangelio. Est q̄ accusat vos moyses in q̄ speratis.

¶ In domo aman. Iniquos tumultuantes contra xp̄m significat aman ⁊ eius ecclesiam persequentes. christus aūt ī lege erat eis ꝓmissus. lex itaqꝫ que ad custodiā vite data est. ipsis in mortē versa est. per quā christū delere. ⁊ eius ꝯfessores īterficere moliebantur ⁊ qui ꝑ legem īnoxios opprimere volebāt. ipsa accusante iusti iudicij accepere sententiā. Qui in lege peccauerīt ꝑ legē vindicabuntur

¶ Die illo. Tenet hester domū amā hostis iudeoꝝ: cū ecclesia possidet mūdum quē possederat diabolꝰ hostis xp̄ianorū. Unde Cū fortis armatus c. a. s. ⁊c. Ingreditur ante faciem regis mardocheus cū quotidie sanctorū anime de incolatu p̄ntis vite ingrediūtur ad contemplationē diuine maiestatis.

¶ Domū aman. Dignitatē ⁊ honorē quē iudei scīa legis et ꝓphetaꝝ ⁊ cultu religionis habuerant. Un̄ in ꝓuerbijs. Custodit iusto substātia peccantis. Et ī euāgelio. Auferetur a vobis regnū ⁊ dabitur gē. fa. fr. eiꝰ.

¶ Tulitqꝫ rex. Laudāte ⁊ predicāte instātia magistroꝝ a domino pro gratia gratiā accipiūt ī ꝯspectu conditoris oīm. vnde. nutriuit corda fideliū.

¶ Tradidit mardoch. Predicatoribus gentium vt et sibi hererent. ⁊ gētibus mīstrarēt

¶ Procidit ad pedes. Quia sancta ecclesia pro ereptōe filiorū suorū quotidie deū oīpotētem ꝑ fidē ⁊ misteria incarnatōis exorat. vt hostiū cōprimatur audacia: ⁊ fideliū liberetur innocētia

¶ Obsecro vt ⁊c. Quia euangelica doctrina q̄ christi nomine ī toto orbe predicatur spūs sancti signaculo cōfirmata declaratur. cuius dono repleti ipsi predicatores permāserunt insupabiles ⁊ hostiū suorū gloriosi triūphatores.

Acceitiſq; ſcri. &c. Quia euāgelij doctrina ita cōdita eſt p ſcriptores noui teſtamenti dño mediāte. ut ſancte trinitatis fides pleniſſime in ea contineretur. et totius decalogi ſumma perfectō i duobus pceptis charitatis demonſtraretur.

Qui centum &c. In quo totus mūdus ſigtur. Nam denari⁹ nūerus per duodenarium multiplicatus. c. xx facit. quibus ſeptenari⁹ ſociatus toci⁹ ſumme plenitudinē cōcludit. ita decalogi cuſtodia: apoſtolica traditōe p totū orbē diffuſa: ſeptiformis ſpūs grā in cordibus fidelium infunditur vel eſt cōſummata

Interficerent. Ne mali germinis pullularēt rediuiua plantaria. Similiter. Septē gētes q̄ habitabāt in terra promiſſionis domin⁹ interfici iuſſit. et poſtmodū amalechitas omnimode deleri vt omnē occaſionē ſcādali auferret eis. Vn̄ dauid ait. In matutino interficiebam o. p. ter. &c.

In ſuſis. In ſuperbia mundi debellāda. Nam ſuſis equitatio vel euertens interpretatur. Vnde ſaluator ait. Confidite ego vici mundū.

mine: ſignātes litteras anulo meo

Hec eni ꝯſuetudo erat. vt epiſtole que ex regis noīe mittebātur et illius anulo ſignate erant nemo auderet ꝯtradicere. Accitiſq; ſcribis et librarijs regis. erat autem tem-

Qui apud hebreos ſiban. apud grecos theen. apud latinos maius nominatur.

pus tercij menſis q̄ appellat ſiban viceſima et tercia illius die ſcripte ſunt ep̄le vt mardocheus voluerat ad iudeos et ad principes. procuratoreſq; et iudices. q̄ cētū viginti ſeptē ꝓuincijs ab india vſq; ethiopiam p̄ſidebāt: prouincie atq; prouincie. populo et populo. iuxta lin

Primi enim doctores in his linguis loquebātur vnde. Audiuim⁹ eos loquētes v. l. m. dei

guas et lrās ſuas. et iudeis prout legere poterant et audire. Ipſeq; epiſtole q̄ ex regis noīe mittebant anulo illius obſignate ſunt et miſſe

Predicatores ſummi regis curſores

per viridarios q̄ p oēs ꝓuincias diſcurrentes. veteres lrās nouis

predicatoribus

nūcijs ꝑuenirēt. Quibus imperauit

Celi et terre. Adducētes in vnitatē fidei. Spiritu non carne

nit rex. vt cōuenirent iudeos p ſin

Multitudinis credentiū erat cor vnū et anima vna

gulas ciuitates. et in vnū ꝑciperēt

fortes in fide. Saluādis

congregari. vt ſtarēt pro aīabus

Iudeos qui ſūt in ſynagoga ſathane. paganos. hereticos. demones

ſuis: et oēs inimicos ſuos cū con

voluptatib⁹ eorum. Operibus

iugibus ac liberis. et vniuerſis do

ambitione ſeculari

mibus interficerent atq; delerent.

Et cōſtituta eſt p omnes ꝓuincias

Qui trinitatis fidem cum cuſtodia decē mandatorum ſignificat

vna vltōis dies. id eſt. terciadecia

Nouiſſime etatis ſeculi. vnde Nos ſumus in quos fines ſeculorum deuenerunt

Id ē mēſis marcij

die mēſis duodecimi adar. Sum maq; epiſtole fuit vt in omnibus

Celeſtis

terris ac populis qui regis aſſue

domine in tua ditōne cūcta ſunt poſita. et non eſt qui tue poſſit reſiſtere voluntati

ri ſubiacebant imperio: notum fieret paratos eſſe iudeos ad capiendam vindictam de hoſtibus ſuis. Egreſſiq; ſūt veredarij celeres nū

celeſtis.

cios perferētes: et edictū regis pe

Eminens: ſuperbiam mundi ſpernēs

pendit in ſuſis. Mardocheus au

de cōtemplatione ad actionem

tem de palatio et de conſpectu re

A ſuperno rege datis

gis egrediens fulgebat veſtibus

Quia celeſtem grām expectāt

regijs hiacinctinis videlicet et ae

ſerinis. dignitatis eterne quam per ſapientiam acquirunt

rinis: coronam auream portans ca

mente. Regia dignitate quā meruerunt purpurati ſanguine

pite et amictus ſerico pallio atq;

† gloriosa dicta ſunt de te ciuitas dei

purpureo. Omniſq; † ciuitas exul

actione. contemplatione. veris

tauit atq; letata eſt. Iudeis autem

Leticie. Oculis mentis. Cognitio fidei. in ſe

noua lex oriri viſa eſt. gaudiū. ho

apud alios. Solennitates

nor et tripudiū. Apud omnes populos vrbes atq; prouincias quo

chriſti. Euangelica. p p̄dicatores

cunq; regis precepta veniebant.

exultatate deo adiutori noſtro

Spūales. predicatio publica

mira exultatio epule atq; cōuiuia

Reliquie cogitationū d. f. a. t.

vt nichil fiat ſeruilis operis

et feſtus dies: intantū vt alterius

pagani et iudei

gētilis ſupſtitōnis. chriſtiane

plures gentis et ſecte eorum religio

viſa xpi potētia et ſcōrum conſtātia. Sicut in paſſione andree. vincētij. cipriani et aliorum

ni et ceremonijs iungerent. Gran

chriſtiani.

dis enim cunctos iudaici nominis

vnde timeat eum omnis terra

terror inuaſerat.

C. IX

Quando dei filius incarnatus eſt et euāgelij predicatō toto orbe diffuſa eſt.

Igitur duodecimi menſis quem adar

Quādo lux fidei et bonorum operum predicatione euāgelij eccleſia declaratur. veris ꝯfeſſorib⁹. a perſecutoribus

vocari iam ante diximus. terciadecima die qn̄ cunctis iudeis interfe

corpalis et ſpūalis. vel inſidiabātur

ctio parabat et hoſtes eorum inhiabāt

† qui videbātur inferiores. predicationi. in q̄

ſanguini. verſa vice † ſuperiores iu

bus dominus fortis et potens

accepta gloria. Subicietes eos

dei eſſe ceperūt. et ſe de aduerſarijs

ſibi qui ſe nolebant ſubijcere.

in vnitate fidei.

vindicare. Cōgregatiq; ſunt p ſin

Spūales eccleſias. Suburbana. heremitarum vel latibula

gulas ciuitates et opida et loca: vt

Eleuatis manibus moyſi vincitur amalech. voce. facto

extenderēt manū contra inimicos

inimicorum.

et perſecutores ſuos. Nulluſq; au

deo qui mirabilis eſt in ſanctis ſuis.

ſus eſt reſiſtere: eo q oēs populos

Spūalis. viſis miraculis

magnitudinis eorum formido pene

Et plurimum.
Quia doctorū actio
laudabilis: ⁊ potentia
virtutū: honorem ⁊ re
uerētiam tribuit multi
tudini fideliū. Unde in
actibus apoſtolorum
fiebāt prodigia ⁊ ſ. m.
⁊c. Ut ñ legitur alibi.
fiebat enī oī aīe timor
Itē nemo audebat ſe
cōiungere illis. ſed ma
gnificabat eos populꝰ.

Itaqꝫ percuſ.
Nō ſolū alios opari
os iniq̄tatis qui perſe
uerāt in peccatis: nec
curāt ꝑcipere remiſſio
nē peccatorū: ſpūſācti
diuina ſētentia dānā
dos iudicat. ſed etiā in
carnales iudeos deca
logi trāſgreſſores: cru
cis chriſti reatū. quem
ex pfidia cōtraxerunt:
in inferni cruciatibus
ſeuſuros.

Quorū iſta ſūt
noīa. Horꝫ nominū
īterpretatōes nō mlto
opere exquirimus nec
allegorie ſeruire cogiꝰ
Typus enī in parte eſt
nō in toto. Si enī ī to
to eſt typus nō ē. biſto
ricum oportet rei geſte
verā ſeriem exponere:
nec citra ſubſiſtere nec
vltra procedere. Alle
goricū īterpretē egregi
as partes ī ſpūali ſēſu
cōuenientes eligere.

Cui illa. ⁊c. He
ſter que cū tanta con
ſtantia hoſtes ſuos ex
tirpare cōtēdit. ſtudiū
atqꝫ ſollertiā eccl̄ie exp
mit que hoſtes ſuos pa
cifica mente perſeq̄tur
⁊ ſine fine deo ſubijce
re conatur. Unde per
ſequar inimicos meos
⁊ cōprebēdam illos ⁊c.
Primū quīgētos deī
de trecētos viros occi
dit eos .i. q nō curant
remiſſionē peccati ſui
accipe ⁊ qui fidē ſācte
trinitatis nō adorant
opibus bonis ppetua
morte dignos oſtēdit

† ¶ adorabūt eū omnes reges terre ⁊c.
trarat. Nā et prouinciarū † iudices
† ¶ reges tharſis ⁊c.
duces. ⁊ ꝓcuratores. † omniſqꝫ di
gnitas que ſingulis locis et opibꝰ
preerat. extollebant iudeos timo
re mardochei. quem principem pa
¶ ſignis ⁊ ꝓdigijs
lacij: ⁊ plurimū poſſe cognouerūt.
Fama quoqꝫ nominis eius creſce
¶ vnde annūciaui ⁊ locutus ſū in. ſ. n.
bat quotidie: et per cūctorum ora
volitabat. Itaqꝫ percuſſerunt iu
¶ ſpirituali.
dei inimicos ſuos plaga magna. ⁊
¶ vt quidā ad bonū conuerſi deſinerēt eſſe qꝺ fue
rant. ⁊ obſtinati eius perirent.
occiderūt eos reddentes eis qꝺ ſi
bi parauerāt facere: intātū vt etiā
in ſuſis quīgētos viros īterficerēt
et decē filios aman agagite hoſtis
iudeorum: quorum iſta ſunt nomi
na pharaſan. datha. delphon. ⁊ eſ
phata. ⁊ phorota. ⁊ adalia. ⁊ arida
tha. ⁊ ephermeſtha. ⁊ ariaſi. ⁊ aari
† ¶ nullus electorū nequitiā malorū aut actus
imitari dignatur.
dai. ⁊ aiaizara. † quos cum occidiſ
ſent predas de eorum ſubſtantiis
agere noluerūt. ſtatimqꝫ numerꝰ
eorum qui occiſi erant in ſuſis ad
regem relatus eſt. Qui dixit regie
In vrbe ſuſis īterfecere iudei quī
¶ qui nō curāt remiſſionē ſpūſſancti
¶ carnales iudeos trāſgreſſo
res decalogi ꝑ crucifixione chriſti cruciādos.
gentos viros. ⁊ alios decem † fili
os aman quantam putas exercere
¶ qui tātā exercuere ī ſuſis.
eos cedem ī vniuerſis prouintiis?
Quid vltra poſtulas. et quid vis
vt facere iubeam? Cui illa reſpon
¶ fiat volūtas tua nō mea. † ¶ ſimile dixit
abraam. q2 ſemel cepi loquar ad dominū meū.
dit. Si regi placet detur † poteſtas
iudeis vt ſicut hodie fecerūt in ſu
ſis: ſic et faciant cras. ⁊ decem filii
aman in patibulis ſuſpendantur.
Precepitqꝫ rex vt ita fieret. ſtatī
qꝫ in ſuſis pependit edictum. ⁊ de
cem aman filii ſuſpenſi ſunt. Con
gregatis iudeis decimaquarta die
menſis adar: interfecti ſunt in ſuſis
trecenti viri. nec eorum ab illis di
¶ viciorum.
repta ſubſtantia eſt. ſed per omnes
prouincias que dicioni regis ſub

iacebant pro animabus ſuis ſtete
runt iudei: īterfectis hoſtibꝰ ſuis
intātum vt. lxxv. milia occiſorum
implerentur. et nullus de ſubſtan
¶ falſa doctrina aut oparōe iniqua.
tiis eorum quicquā contingeret.
Dies autem terciuſdecimus men
ſis adar vnus apud omnes inter
† ¶ qui perfectam quietem ſignificat animarū.
fectionis fuit. ⁊ † decimaquarta die
¶ laborare inuicē adepta victoria.
cedere deſierunt quē conſtituerūt
¶ quia āplius nō erit luctus ⁊ do. ⁊c.
eſſe ſolennem. vt in eo omni dein
† ¶ celeſti refectioni. vnde. in uoce exultatōis et cō
ceps tempore vacarēt † epulis gau
feſſionis ſo. e.
dio atqꝫ conuiuiis. At hii qui ī vr
¶ quaſi ꝑdurātes ⁊ certātes ⁊ viui vitā eter
be ſuſis cedē exercuerāt tēciodecio
nam expectantes.
et decimaquarta eiuſdem menſis
¶ ſpūaliū hoſtiū ⁊ corporalium.
die in cede verſati ſunt. Quindeci
¶ qui ſignificat corpis ⁊ anime quietē. ſeptenari
us enī ſabbatū. i. requiē ſignificat animarū. ⁊ octo
mo autem die percutere deſierunt
narꝰ corporū reſurrectōem ⁊ q̄etē ⁊ imortalitatē
Et idcirco eundem diē cōſtituere
¶ q2 āpliꝰ nō erit luctus ¶ ꝺ torrēte voluntatis
tue potabis eos.
ſolennem epularū atqꝫ leticie. Hi
vero iudei qui in opidis non mura
tis ac villis morabantur. Quartū
decimū diem mēſis adar cōuiuio
rū ⁊ gaudii decreuerūt. ita vt exul
¶ q2 charitas facit omia communia
⁊ omniū erat quod ſinguloꝝ.
tent in eo ⁊ mittant ſibi mutuo par
tes epularum ⁊ ciborum. Scrip
¶ id ē. ſcriptis hec credēda cōmēdauit ⁊ mādata
vel futura.
ſit itaqꝫ mardocheus omnia hec.
⁊ litteris cōprehenſa miſit ad iude
os. qui in omnibus regis prouin
¶ iudaico populo.
tiis morabātur tam in vicino poſi
¶ gentibus
tis q̄ procul. vt decimūq̄rtū ⁊ q̄n
decimū diem mēſis adar ꝓ feſtis
¶ ſuſcipiēdos crederēt.
ſuſciperēt. et reuertēte ſemꝑ anno
¶ ne aliqua obliuione ſolēnitas futura deleatur.
ſolenni celebrarēt honore. q2 in ip
¶ vlti ſūt deo vleiſcēte.
ſis diebus ſe vlti ſunt iudei de ini
† ¶ triſticia veſtra vertetur in gaudiū
micis ſuis. et † luctus atqꝫ triſticia
¶ ibant gaudentes a cōſpectu cōcilii.
† ¶ ſpe enim ſalui facti ſumus.
in hilaritatem † gaudiūqꝫ cōuerſe
¶ in ſpe. ¶ hō quidā fecit. ce. ma. ⁊ vo. m.
ſunt. eſſentqꝫ iſti dies epularū atqꝫ
¶ interim ¶ pro expectatōe cōis reſur
rectōis ⁊ refectōis
leticie. ⁊ mitterēt ſibi īuicē ciboꝝ
¶ neceſſitatibus ſanctorū cōicantes.
† ¶ libēter non ex triſticia aut neceſſitate ſed lar
ga mente.
tes. ⁊ pauperibꝰ munuſcla † largirēt

Intātū. ⁊c. Omnes q
quiqꝫ ſēſibus corpis
legē carnaliter ſuſcipi
unt. ⁊ cum per ſeptifor
mē ſpūſſancti gratiam
ſpālitet plena ⁊ pfecta
ſit ſpūaliter intelligere
reſpuūt. quaſi duobus
diebus vīcūtur atqꝫ p
ſternūtur.

Dies autem ⁊c.
Notādū q̄ quidā iu
deorum terciadecima
die interficiūt: ⁊ deci
quarta deſinūt. ⁊ ſolen
nitatē agūt: quidā per
duos dies. i. terciā de
cimā ⁊ decimāquartā
diē eiuſdē menſis occi
dunt. quīdecima ſolē
niter quieſcūt: q2 q̄dā
ſanctorū poſt cōpletos
labores quibus deo be
ne credēdo. ⁊ bñ viuē
do ſeruiunt. modo āte
tēpus iudicij in aīabꝰ
ſabbatū quietis eterne
habēt. Alij vſqꝫ ad vl
timū reſurrectōis diē
in carne perdurantes
ſuperatis hoſtibꝰ vni
uerſis ſubito īmutati
q̄etem aīarū ⁊ corpoꝝ
percipiūt. Unde aplus.
Mortui q̄ ī xp̄o ſūt re
ſurgēt primi. Deinde
nos q̄ viuimꝰ. q̄ r. ſ. r. c.
vl obuiā chriſto ī aera
⁊c. Nam. xiiij. qui bis
ſeptem ꝯtinet quietem
aīarum perfectā ſigni
ficat. quīdecima vero
ſeptenariū ⁊ octonari
um cōplectens aīarū
⁊ corporū ſignificat q̄e
tem.

Miſitq; phur. Sors in vrnam miſſa diſpoſitionē cuiuſlibet rei in hoīs mente ſignificat. cuiꝰ euentū non hūanæ: ſed diuinæ regit arbitriū. Unde ſalomon. Sortes mittūtur in ſinu ſed a domino temperantur.

Suſceperuntq; iudei in ſolennem
ritum cuncta quæ eo tempore face
Ordo predicatoꝝ
re ceperant: & q̄ mardocheus lrīs
hoſtis eccleſie.
facienda mādauerat. Aman enim
ſ voto
filius amadati ſtirpis agag hoſtis
ſ facto ſ verorꝝ Non ſubito
et aduerſarius iudeorū cogitauit
ſed ex deliberatōe faciendo ſ tam corpore q̄s
cōtra eos malū. vt occideret illos
mente ſ de mundo.
atq; deleret: Et miſit phur qd nrā
ligua vertit̄ in ſortem: et poſtea in
greſſa eſt heſter ad regē obſecrans
vt conatus eius litteris regis irri
ti fierēt: & malū qd contra iudeos co
In inſidijs ſuis capientur iniqui.
gitauerat reuerteret̄ i caput eiꝰ De
ſ id ē cruciandos per crucē chriſti predixerunt
niq; et ipſum et filios eius affixe
runt cruci: atq; ex illo tpe dies iſti
appellati ſunt phurim. id ē. ſortiū:
eo q phur. id ē. ſors in vrnā miſſa
fuerit Et cūcta q̄ geſta ſunt eplē. id
eſt. libri huius volūie continent̄:
queq; ſuſtinuerint et q̄ deinceps i
mutata ſint. ſuſceperūt iudei ſuper
ſe & ſemen ſuū. et ſuper cūctos qui
religioni eorū voluerint copulari:
ut nllī liceat hos duos dies abſq;
ſolennitate trāſigere quos ſcriptu
ra teſtat̄: & cetera expetunt tpra an
nis ſibi iugit̄ ſuccedētibꝰ Iſti ſunt
dies quos nulla vnquam deleuit
obliuio. Et per ſingulas genera
ſ uel multe ſ per ſingulas generatōes
ſ Succeſſiones temporꝝ ſ Eccle
tiones cuncte in toto orbe prouin
Celebritatē futurā preſignantes ſ Eccla uel ani
cie celebrabunt: nec ē vlla ciuitas
ma a deo dicata.
in q̄ dies phurim. id ē. ſortiū nō ob
ſ ueris. Succeſſo
ſeruētur a iudeis. et ab eorꝝ proge
ribus ſ imitatoribus ſ propria ſponſiōe et profeſ
ſione.
nie q̄ his cerimonijs obligata eſt.
Monētes Eccleſia
Scripſeruntq; heſter regina filia a
ſ doctores
biahil et mardocheus iudeus etiā
ſ amonentes uel ammonitōes.
ſcdaz eplām. vt oi ſtudio dies iſta
ſolennis ſanxiret̄ in poſterꝝ. Et mi
ſ ut ſupra.
ſerūt ad oēs iudeos q̄ in centum vi
gintiſeptē prouincijs regis aſſueri

Iſti ſunt dies. Quia quies aīarꝝ et reſurrectio corporꝝ merito firmiter a fidelibꝰ cuſtoditur et celebrat̄. Vel quia quietis animarū et reſurrectionis corporꝝ merito feriatō a fidelibꝰ cuſtoditur & celebratur.

ſ fraternam charitatē: ne
per ſciſmata diſcordent
verſabant̄. ut hrēnt pacē et ſuſcipe
Euangelicam non falſitatem hereticaꝝ
rent vitatē. obſeruātes dies ſorti
um: et ſuo tpe cum gaudio celebra
rēt. ſicut cōſtituerat mardocheus
et heſter. Et illi obſeruāda ſuſcepe
ſ filijs quos gignūt verbo dei. un
de ſ lioli mei quos iterū p. d. ſ. t. u. c.
ſ ieiunia corpalia
et ſpūalia
runt a ſe et a ſemine ſuo ieiunia. at
ſ Oratōnū predicatōnū ſ uictorie future
q; clamores et ſortiū dies: et oīa
ſ diuini teſtamentorū
q̄ libri huius q̄ vocat̄ heſter hiſto
ria continētur.

C. X.

Rex vero aſſue

Rex vero aſſuerus omnē terrā et cun
ſ inſulas reges tharſis et inſule
mu. offe. ſ unde Red
ctas maris inſulas fecit tributari
dite que ſunt dei deo et que ſunt ceſaris ceſari
as: cuius fortitudo et iperiū et di
ſ Coram fidelibus et infidelibus
gnitas atq; ſublimitas qua exalta
Ordidinē predicatorꝝ ſ in memoria
uit mardocheū ſcripta ſūt in libris
omnium natōnum ſ ueiꝰ iudeus nō
in manifeſto in carne: ſed ī abſcōdito in ſpū;
medorū atq; pſarū: et qūo mardo
cheus iudaici generis ſcds a rege
aſſuero fuerit et magnus apud iu
ſ gratus et acceptus ſ Chriſtianorꝝ
deos: et acceptabilis plebi fratrū
ſ Eterna ſ Quem regit
ſuorꝝ querēs bona pplō ſuo: et lo
ſ in hoc ſeculo et futuro q̄s ſpecioſi pedes euan
geliſantiū b. p. e. Et alibi Rogate que ad pacē ſūt
hieruſalē ſ filiorꝝ ſpūalium
quēs ea que ad pacē ſemis ſui pti
nerent: que habentur in hebreo
plena fide expſſi.

Hec autem que ſequūtur ſcripta reppi in editione vulgata que grecorū lingua et lrīs cōtinent̄: et interim poſt finem hoc caplm ferebat̄ quod iuxta cōſuetudinem noſtram obelo. i. veru pnotauimus. Dixitq; mardocheus. A deo facta ſunt iſta. Recordatus ſum ſomnii qd viderā hec eadem ſignificantis nec eorū quicq̄ irritū fuit. Paruꝰ fons qui creuit in fluuiū et in lucē ſolemq; conuerſus eſt. et in aquas plurimas redundauit. heſter eſt: quam rex accepit vxorē et voluit eſſe reginā. Duo autē dracones: ego ſum et aman. Gentes que conuenerant. hi ſunt qui conati ſunt delere nomen iudeorū. Gens aūt

Rex vero aſſue. Chriſtus qui exciſus de monte ſine maībus creuit in mōtē magnū et impleuit totū mundum. hyſtorialiter enī non oēm terraꝝ tributariam fecit: quia nec habuit.

mea iſrael eſt que clamauit ad dominum· ⁊
ſaluū fecit populū ſuū· liberauitq; nos ab
oībus malis. ⁊ fecit ſigna magna atq; por
tenta inter gentes: ⁊ duas ſortes eſſe pcē
pit· vnā populi dei· ⁊ alterā cūctarū gētium
Venitq; vtraq; ſors in ſtatutū ex illo iā tpe
corā deo vniuerſis gētibuſ· ⁊ recordatus ē
dn̄s populi ſui: ac miſertus hereditatiſ ſue
Et obſeruabūtur dies iſti in mēſe adar· ꝗr
tadecima et quītadecima die eiuſdē menſis
cū omi ſtudio ⁊ gaudio in vnū cetum popli
cōgregati i cūctas deīceps generationeſ po
puli iſrael.

C. XI.

Anno quarto reg
nantibus ptholomeo ⁊ cleopa
tra: attulerūt doſitheus q̄ ſe ſa
cerdotem ⁊ leuitici generis ferebat· ⁊ ptho
lomeus filius eius hāc epiſtolam phurim·
quā dixerūt interpretatū cē lyſimacū ptho
lomei filiū in hieruſalē. Hoc quoq; pricipi
ū erat in editōne vulgata: qđ nec i hebreo
nec apud vllū fertur īterpretū. Anno ſecun
do regnāte artaxerxe maximo· prima die mē
ſis niſan vidit ſomniū mardocheus filius
iaheri· filij ſemei· filij ciſ de tribu beniamin
homo iudeus q̄ habitabat in vrbe ſuſiſ: vir
magnus· ⁊ inter primoſ aule regie. Erat au
tē đ eo numero captiuorū quos trāſtulerat
nabuchodonoſor rex babiloniſ de hieruſa
lē cū iechonia rege iuda· ⁊ hoc eius ſomniū
fuit. Apparuerūt voces et tumultus. toni
trua ⁊ tremotus ⁊ cōturbatio ſup terram· ⁊
ecce duo dracones magni paratiq; cōtra ſe
in preliū: ad quorū clamorē cūcte cōcitate
ſunt natōnes: vt pugnarēt cōtra gētē iuſto
rū. Fuitq; dies illa tenebrarū ⁊ diſcriminiſ
tribulatōis ⁊ anguſtie· ⁊ ingenſ formido ſu
per terrā. Cōturbataq; ē gens iuſtorū timē
tiū mala ſua· ⁊ prepara ad mortē. Clamaue
rūtq; ad deū· ⁊ illis vociferātibus· fons p
uus creuit i fluuiū maximū· ⁊ in aquaſ plu
rimas redūdauit. Lux ⁊ ſol ortus ē. ⁊ hūi
les exaltati ſūt· et deuorauerūt iclytoſ. Qđ
cū vidiſſet mardocheus ⁊ ſurrexiſſet đ ſtra
tu· cogitabat q̄d deus facere vellet et fixū
hēbat i aīo· ſcire cupiēſ q̄d ſignificarē ſōniū

C. XII.

Morabatur autē eo
tempe in aula regis cū bagatha
⁊ thara eunuchiſ regis· q̄ ianito
res erant palatij. Cūq; itellexiſſet cogitati
ones eorū ⁊ curas diligentius pˀuidiſſet: di
dicit ꝙ conarētur in regē artaxerxē man⁹
mittere· ⁊ nūciauit ſup eo regi. Qui đ vtro
q; habita queſtione· cōfeſſos iuſſit duci ad
mortē. Rex aūt qđ geſtū erat ſcripſit i com
mētariis. Sꝫ ⁊ mardocheus rei memoriā
litteris tradidit. Precepitq; ei rex vt i aula
palatii moraret: datis ei p delatione mune
ribus. Aman vero filius amadathi bugeuſ
erat glorioſiſſimus corā rege· ⁊ voluit noce
re mardocheo ⁊ populo eius p duobus eu
nuchis regis q̄ fuerāt iterfecti. Hucuſq; p
hemiū. Que ſequūtur i eo loco poſita erāt
vbi ſcriptū ē i volumine: Et diripuerūt bōa
vel ſubſtātias eorum. Que in ſola vulgata
editione reppcrimus· Epiſtole autem hoc
exemplar fuit.

C. XIII.

Rex maximus artar
xerxes ab idia vſq; ethiopiā cē
tū vigītiſeptē pˀuintiarū: princi
pibus ⁊ ducibus q̄ eius iperio ſubiecti ſūt
ſalutē. Cū plurimis gētibus iperarē· ⁊ vni
uerſū orbē mee ditōni ſubiugaſſē: volui ne
quaq; abuti potētie magnitudine: ſꝫ clemē
tia et lenitate gubernare ſubiectoſ: vt abſq;
vllo terrore vitā ſilentio trāſigētes optata cū
ctis mortalibus pace fruerētur. Querente
aūt me a cōſiliarijs meiſ quō poſſet hoc im
pleri: vnus q̄ ſapiētia et fide ceteros precel
lebat· et erat poſt regē ſecūdus aman noīe
īdicauit mihi i toto orbe terrarū populū cē
diſpˀſū q̄ nouis vteret legibus· et cōtra oīm
gentiū cōſuetudinē faciēs regū iuſſa cōtem
neret· et vniuerſarū concordiā nationū ſua
diſſēſione violaret. Qđ cū didiciſſemus· ui
dētes vnā gētem rebellē aduerſus oīme ho
minū genus pˀuerſis vti legibus· noſtriſq;
iuſſionibuſ contraire· ⁊ turbare ſubiectarū no
bis pˀuītiarū pacē atq; cōcordiā: iuſſim⁹ vt
quoſcūq; aman q̄ oīb⁹ pˀuinciis prepoſituſ
eſt ⁊ ſecūdus a rege. ⁊ quē patris loco coli⁹
mōſtrauerit. cū cōiugibus ac liberiſ deleāt
ab inimicis ſuis· nulluſq; eorū miſereatur
quartadecīa die duodecimi mēſiſ adar āni
preſētis vt nepharij hoīeſ vno die ad īferoſ
deſcēdētes· reddāt ipio noſtro pacē quam
turbauerāt. Hucuſq; exēplar eple. Que
ſequūt poſt eū locū ſcripta reppi· vbi legit·
Pergēſq; mardocheus fecit oīa q̄ ei māda
uerat heſter: nec tñ habet i hebraico· ⁊ apđ
nullū penit⁹ ferūtur iterptū. Mardoche
us aūt depcatuſ ē dñm: memor oīm operū
eius. et dixit: Dñe dñe rex oīpotēs. in ditio
ne eni tua cūcta ſunt poſita. ⁊ nō eſt q̄ poſſit
tue reſiſte re volūtati: ſi decreueris ſaluare
iſrl. Tu feciſti celū ⁊ terrā· ⁊ q̄dq̄d celi ābitu
cōtinet: dñs oīū es: nec ē qui reſiſtat maieſta
ti tue. Cūcta noſti ⁊ ſcis. q2 non p ſupbia ⁊
cōtumelia ⁊ aliqua glīe cupiditate fecerim
hoc· vt nō adorarē amā ſupbiſſimū· libēter
enim p ſalute iſrael etiā veſtigia pedū eius
deoſculari paratus eſſem: ſed timui ne ho
norem dei mei transferrē ad hominem. ⁊ ne
quenq; adorarē· excepto deo meo. Et nūc
dñe rex deus abraam: miſerere populi tui:
quia volūt nos inimici noſtri pdere: ⁊ here
ditatē tuam delere Ne deſpicias partē tuā
quā redemiſti de egipto. Exaudi deprecatō
nem meam: et pˀpitius eſto ſorti et funiculo
tuo. et conuerte luctū noſtrū i gaudiū. vt vi
uentes laudem⁹ nomē tuū dñe. ⁊ ne claudaſ
ora te canētiū. Oiſ quoq; iſrl pari mente et
obſecratōe clamauit ad dñm: eo ꝙ eiſ certa
mors impenderet.

C. XIIII.

HEſter quoqꝫ regi
na confugit ad dñm pauẽs pe
riculũ qđ imminebat. Cũqꝫ de
poſuiſſet veſtes regias. fletibus ⁊ luctu ap
ta indumẽta ſuſcepit: et pro vngẽtis varijs
cinere ⁊ ſtercore impleuit caput ⁊ corpus ſu
um hũiliauit ieiunijs: omiaqꝫ loca in qͥbus
ãte letare cõſueuerat criniũ laceratõe cõple
uit. Et depꝛecabat̃ dñm deũ iſrľ dicẽs: Dñe
mi qͥ rex noſter es ſolus adiuua me ſolitariã
et cuius preter te nullus auxiliator eſt alius.
Periculũ meũ in manibus meis eſt. Audi
ui a patre meo qđ tu dñe tuliſſes iſrľ de cun
ctis gentibus. et patres noſtros ex omibus
retro maioribus ſuis. vt poſſideres heredi
tatẽ ſempiternã: feciſtiqꝫ eis ſicut locutus
es. Peccauim⁹ in conſpectu tuo: et idcirco
tradidiſti nos in manus inimicoꝝ noſtroꝝ.
Coluim⁹ eni deos eoꝝ. Juſtus es dñe. Et
nunc nõ eis ſufficit ꝙ duriſſima nos oppri
mũt ſeruitute: ſed robur manuũ ſuarũ ydo
loꝝ potentię deputantes volunt tua muta
re ꝓmiſſa. et delere hereditatẽ tuam: ⁊ clau-
dere ora laudantiũ te. atqꝫ extinguere gľiaꝫ
templi ⁊ altaris tui: vt aperiãt ora gentiũ ⁊
laudent ydoloꝝ fortitudinẽ. et ꝑdicent car
nalem regem in ſempiternũ. Ne tradas do
mine ſceptrũ tuũ his qui non ſunt. ne ride-
ant ad ruinã nrãm: ſed cõuerte cõſiliũ eoꝝ
ſuper eos. et euꝫ qͥ in nos cepit ſeuire diſꝑ
de. Memento dñe et oñde te nobis in tẽpo
re tribulatõnis noſtrę: et da michi fiduciaꝫ
dñe rex deoꝝ et vniuerſę poteſtatis: tribue
ſermonẽ compoſitũ in ore meo in comſpctũ
leonis. ⁊ transfer cor illius in odium hoſtis
noſtri: vt et ipſe pereat ⁊ ceteri qͥ ei conſenti
unt. Nos autẽ libera in manu tua: et adiu
ua me nullũ aliud auxiliũ hñtem niſi te dñe
qͥ habes omniũ licentiaꝫ. ⁊ noſti qꝛ oderim
gloriam iniquoꝝ: ⁊ deteſter cubile in circũ
ciſorum et omnis alienigenę. Tu ſcis neceſ
ſitatẽ meã qđ abominer ſignũ ſupbię ⁊ glię
meę quod eſt ſup caput meũ in diebus oſtẽ
tationis meę: ⁊ deteſter illud quaſi pannuꝫ
mẽſtruate. et nõ portẽ in diebus ſilentii mei
et ꝙ nõ comederim in menſa aman. nec mi
chi placuerit ꝯuiuiũ regis. ⁊ nõ biberim vi
num libaminuꝫ: et nunqꝫ locuta ſit ancilla
tua exquo huc tranſlata ſum vſqꝫ in pñtem
diem. niſi in te dñe deus abraam. Deus
fortis ſuper omnes exaudi vocẽ earũ qͥ nul
lam aliam ſpem hñt et libera nos de manu
iniquoꝝ: ⁊ erue me a timore meo. Hęc quo
qꝫ addita repperi in editiõe vulgata

C. XV.

ET mãdauit ei haut
dubiũ qͥn heſter mardocheus. vt
ingrederet̃ ad regem: vt rogaret
pro populo ſuo ⁊ pro patria ſua. Memora
re inquit dieruꝫ hũilitatis tue. qͦ nutrita
ſis in manu mea: qꝛ aman ſcđs a rege locu
tus eſt ꝯtra nos in mortẽ: et tu inuoca dñm
⁊ loquere regi ꝓ nobis. ⁊ libera nos de mor
te. Nec nõ et iſta que ſubdita ſunt. Die aũt
tercio depoſuit veſtimẽta ornatus ſui: et cir
cũdata ẽ gloria ſua. Cũqꝫ regio fulgeret ha
bitu ⁊ inuocaſſet oĩm rectorẽ ⁊ ſaluatorem
deum: aſſumpſit duas famulas: ⁊ ſuper vnã
qͥdem innitebatur quaſi ꝑ delicijs et nimia
teneritudine corpus ſuum ferre nõ ſuſtinẽs
altera autẽ famularũ ſequebat̃ dñam deflu
entia in humũ indumenta ſuſtentãs. Ipſa
autem roſeo colore vultũ perfuſa. ⁊ gratis
ac nitentibus oculis triſtem celabat animũ
⁊ nimio timore contractum. Ingreſſa igit̃
cũcta per ordinem oſtia ſtetit contra regem
vbi ille reſidebat ſuper ſolium regni ſui. in
dutus veſtibus regijs auroqꝫ fulgens et ꝑ
cioſis lapidibus: eratqꝫ terribilis aſpectu.
Cũqꝫ eleuaſſꝫ faciem ⁊ ardentibus oculis
furorem pectoris indicaſſet: regina corruit
⁊ in pallorem colore mutato. laſſum ſuꝑ an
cillulam reclinauit caput. Conuertitqꝫ de⁹
ſpũm regis in manſuetudinẽ: ⁊ feſtinus ac
metuens exiliuit de ſolio ⁊ ſuſtentãs eam
vlnis ſuis donec rediret ad ſe. his verbis
blandiebat̃. Quid habes heſter? Ego ſum
frater tuus noli metuere. Nõ morieris. Nõ
eni pro te ſed pro omnibus hęc lex ꝯſtituta
eſt. Accede igitur et tange ſceptrũ. Cunqꝫ il
la reticeret. tulit auream virgam ⁊ poſuit ſu
per collum eius: et oſculatus eſt eam et ait.
Cur michi nõ loqueris? Que rñdit. Vidi te
dñe quaſi angelũ dei: ⁊ ꝯturbatũ eſt cor me
um pre timore glorię. Valde eni mirabilis
es dñe: ⁊ facies tua plena eſt grãrum. Cũqꝫ
loqueret̃ rurſus corruit ⁊ pene examinata
eſt. Rex autẽ turbabat̃ ⁊ omẽs miniſtri ei⁹
conſolabantur eũ. Exemplar epiſtole regis
artarxerxis quã pro iudęis ad totas regni
ſui prouicias miſit: qđ ⁊ ipſum in hebraico
volumine non habetur.

C. XVI.

REX magnus artar
xerxis ab india vſqꝫ ethiopiã
centũuigintiſeptẽ prouinciaꝝ
ducibus ac principibus. qͥ noſtri iuſſioni o
bediũt: ſalutem dicit. Multi bonitate prin
cipum et honore qͥ in eos collatus eſt abuſi
ſunt in ſuperbiã. ⁊ nõ ſolũ ſubiectos regib⁹
nituntur opprimere. ſed datam ſibi gloriaꝫ
nõ ferẽtes in ipſos qͥ dederũt moliũtur in
ſidias. Nec contenti ſunt gratias non age
re bñficijs. et hũanitatis in ſe iura violare
ſed dei quoqꝫ cuncta cernẽtis arbitrãtur ſe
poſſe fugere ſententiã. Et intantũ veſanie ꝓ
ruperũt vt eos qͥ credita ſibi officia diligen
ter obſeruant. et ita cuncta agũt vt oĩm lau
de digni ſit. mẽdacioꝝ cunicul' conẽtur ſub
uertere: dũ aures principũ ſimplices ex ſua
natura alios eſtimãtes callida fraude deci
piunt. Que res et ex veterib⁹ probatur hi
ſtorijs. Et ex his que gerũtur quotidie: qͦ
mal' quorũdã ſuggeſtionib⁹ regũ ſtudia de

prauētur. Vñ prouidēduꝫ ē paci oim̄ ꝓuin
ciaruꝫ. Nec putare debetis ſi diuerſa iube
amuſ ex animi noſtri venire leuitate: ſed ꝓ
q̄litate ⁊ neceſſitate tēpuꝫ vt reipublicę po
ſcit vtilitas ferre ſentētiā. Et vt manifeſtiuſ
quod dicimus intelligatis: Aman filiꝰ ama
dathi. ⁊ aīo et gente macedo· alienuſqꝫ a ꝑ
ſarum ſanguine· ⁊ pietateꝫ noſtraꝫ ſua cru
delitate cōmaculans· ꝑegrinus a nobis ſu
ſceptus eſt: ⁊ tantā in ſe expertus hūanitateꝫ
vt pat̄ noſter vocaret̄· ⁊ adoraret̄ ab oībuſ
poſt regē ſecundus· q̄ intantuꝫ arrogantię
tumore ſublatus eſt· vt regno priuare nos
niteretur ⁊ ſpū. Nam mardocheū cuiꝰ fide
⁊ bñficijs viuimus ⁊ conſortē regni noſtri
heſter· cum omni gēte ſua· nouis q̄buſdam
atqꝫ inauditis machinis expetiuit in mor
tem· hoc cogitās vt illis interfectis inſidia
retur nr̄ę ſolitudini· ⁊ regnuꝫ ꝑſaruꝫ tranſ
ferret in macedonas. Nos auteꝫ a peſſimo
mortaliuꝫ iudęos neci deſtinatos· in nulla
penitꝰ culpa reppimus ſed ecōtrario iuſtiſ
vtentes legibus: ⁊ filios altiſſimi ⁊ maximi
ſempqꝫ viuentes dei cuius bñficio ⁊ patri
bus noſtriſ ⁊ nobis regnuꝫ eſt traditum· et
vſqꝫ hodie cuſtoditur. Vñ eas litteras q̄s
ſub noīe nr̄o ille dixerat ſciatis eſſe irritaſ
Pro quo ſcelere ante portas huius vrbis·
id ē· ſuſis· ⁊ ipſe q̄ machinatus eſt· ⁊ oīs co
gnatio eius pēdet inpatibulis: non nobis
ſed deo reddēte ei qđ meruit. Hoc aūt edi
ctū quod nūc mittimꝰ in cūctiſ vrbibus ꝓ
ponat̄· vt liceat iudęis vti legibꝰ ſuis. Qui
bus debetis eſſe āminiculo: vt eos q̄ ſe ad
necem eoꝝ parauerāt· poſſint interficere: ter
ciadecima die menſis duodecimi q̄ vocat̄
adar. Hāc eni dīē deus omipotēs merorīſ
⁊ luctus eis vertit in gaudium. Vñ ⁊ vos
inter cęteros feſtos dies· hāc habetote diē
⁊ celebrate eam cuꝫ omni lęticia· vt ⁊ impo
ſterum cognoſcantur· omnes qui fideliter
perſis obediunt dignā pro fide recipe mer
cedem: qui autem inſidiatur regno eorum·
perire pro ſcelere. Omis aūt prouincia ⁊ ci
uitas quę noluerit ſolemnitatiſ huius eſſe
particeps· gladio ⁊ igne pereat· ⁊ ſic deleat̄
vt non ſolum hominibus: ſed etiam in via
beſtijs ſit in ſempiternum: pro exemplo cō
temptus et inobedientię.

Explicit liber Heſter.